

Załącznik do Uchwały Nr XIX/103//2004 Rady Gminy Ułęż
z dnia 27 sierpnia 2004 r. w sprawie uchwalenia Planu Rozwoju
Lokalnego Gminy Ułęż na lata 2004 – 2013.

P L A N
ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY UŁĘŻ

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	5
1. Zakres tematyczny Planu	5
2. Zasięg terytorialny Planu	5
3. Czas realizacji Planu	5
II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE GMINY ULĘŻ	6
1. Położenie, powierzchnia, ludność	6
2. Środowisko przyrodnicze	8
2.1. Charakterystyka elementów środowiska przyrodniczego	8
2.2. Walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy	8
2.3. Ocena stopnia przekształcenia środowiska przyrodniczego	9
2.4. Obszary chronione	9
3. Turystyka	9
3.1. Obiekty zabytkowe	9
3.2. Baza noclegowa	10
3.3. Identyfikacja problemów	10
4. Zagospodarowanie przestrzenne	10
4.1. Uwarunkowania istniejącego stanu zagospodarowania	10
4.2. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	11
4.3. Zaopatrzenie w wodę	12
4.4. Infrastruktura drogowa	13
4.5. Gospodarka ciepła i gazyfikacja	13
4.6. Elektroenergetyka i telekomunikacja	14
4.7. Własność nieruchomości	14
4.8. Oferta nieruchomości do zagospodarowania	14
4.9. Substancja mieszkaniowa	17
5. Gospodarka	17
5.1. Uwagi ogólne	17
5.2. Przedsiębiorczość	18
5.3. Rolnictwo	18
5.4. Identyfikacja problemów	19
6. Sfera społeczna	19
6.1. Sytuacja demograficzna	19
6.2. Edukacja	20
6.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20
6.4. Kultura	21
6.5. Bezpieczeństwo	21
6.6. Rynek pracy – bezrobocie	21
6.7. Grupy społeczne wymagające wsparcia	21
6.8. Identyfikacja problemów	22
7. Analiza słabych i mocnych stron	22
III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA OBSZARZE GMINY ULĘŻ	23
1. Uwagi ogólne	23

2. Cel strategiczny.....	23
3. Lista zadań do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego.....	24
3.1. Priorytet 1: Zrównoważony rozwój gospodarczy.....	24
3.2. Priorytet 2: Zrównoważony rozwój społeczny.....	24
3.3. Priorytet 3: Zrównoważony rozwój środowiska.....	25
3.4. Priorytet 4: Zrównoważony rozwój przestrzenny i instytucjonalny.....	26
4. Priorytety ZPORR.....	27
5. Rodzaje projektów kwalifikujących się do dofinansowania w ramach działania 3.1. Obszary wiejskie ZPORR.....	28
6. Rodzaje projektów kwalifikujących się do dofinansowania w ramach poddziałania 3.5.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa ZPORR.....	29
7. Lista zadań inwestycyjnych, do zrealizowania, według hierarchii ważności.....	30
IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW.....	32
1. Planowane projekty inwestycyjne na lata 2004 – 2006.....	32
2. Planowane projekty inwestycyjne na lata 2007 – 2013.....	38
V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY	40
VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	41
VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006 I NA NASTĘPNE PLANOWANE LATA..	42
1. Uwagi ogólne	42
2. Plan finansowy na lata 2004 – 2006	42
3. Plan finansowy na lata 2007 – 2013	47
VIII. SYSTEM WDRAŻANIA	47
1. Uwagi ogólne	47
2. Zarządzanie Planem Rozwoju Lokalnego	47
IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	48
1. Monitoring i ocena realizacji Planu Rozwoju Lokalnego	48
2. Promocja projektów objętych Planem Rozwoju Lokalnego	49
3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	49
X. ZAKOŃCZENIE	50

WPROWADZENIE

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumencie rządowym *Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego. Uzupelnienie Programu* (Warszawa, kwiecień 2004 r.) samorzady gminne, chcące skorzystać ze wsparcia finansowego funduszy Unii Europejskiej przy realizacji inwestycji infrastrukturalnych, mają obowiązek opracować *Plan Rozwoju Lokalnego*.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ulęż jest programem operacyjnym, który będzie realizowany w latach 2004 – 2013. Wskazuje konkretne zadania (konkretne projekty) planowane do realizacji w latach 2004 – 2006 z udziałem funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz wyznacza kierunki działań na lata 2007 – 2013. Plan jest podstawowym dokumentem lokalnego samorządu, wskazującym główne kierunki trwałego rozwoju społeczno gospodarczego gminy i poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Program ten:

- ✚ przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną gminy Ulęż,
- ✚ identyfikuje najistotniejsze problemy wymagające rozwiązania,
- ✚ formułuje cel strategiczny i priorytety rozwojowe gminy Ulęż,
- ✚ zawiera opis działań i zadań (projektów) zmierzających do osiągnięcia rozwoju społecznego i gospodarczego gminy Ulęż,
- ✚ określa plan finansowy realizowanych zadań (projektów) oraz planowane środki budżetowe na lata 2004 – 2006.

Prace nad dokumentem zostały zapoczątkowane powołaniem przez Wójta Gminy Ulęż zespołu zadaniowego, którego zadaniem było przygotowanie danych wyjściowych do opracowania Planu. Rada Gminy dnia 28 czerwca 2004 r. podjęła uchwałę w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania Planu Rozwoju Lokalnego, w skład którego weszli radni, pracownicy Urzędu Gminy oraz przedstawiciele poszczególnych grup społecznych.

Przygotowany przez Zespół projekt Planu poddany został procesowi konsultacji społecznych, w których uczestniczyli przedstawiciele społeczności lokalnej. Plan będzie służył jako punkt odniesienia dla działań o charakterze rozwojowym, podejmowanych ze środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość interwencji z funduszy unijnych.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ulęż jest zgodny z założeniami głównych dokumentów programowych na szczeblu centralnym i lokalnym, to jest:

- *Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004 – 2006*,
- *Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego wraz z Uzupelnieniem Programu*,
- *Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego*,
- *Program Wojewódzki Województwa Lubelskiego na lata 2004 – 2006*.

Program ma charakter otwarty, podlegać będzie procesowi aktualizacji i weryfikacji. Zgłaszane na etapie konsultacji wnioski, uwagi i propozycje zostały wykorzystane przy opracowaniu projektu „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Ulęż”, który po pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję Rady przedłożono Radzie Gminy Ulęż celem podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia tego programu.

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

1. Zakres tematyczny Planu.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ułęż jest programem operacyjnym, wyznaczającym główne kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz sposoby ich realizacji, w celu poprawy jakości życia mieszkańców i zwiększenia jej atrakcyjności dla podmiotów zewnętrznych.

Plan obejmuje całokształt życia gminy, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów gdzie będzie można uzyskać dofinansowanie z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Program ten:

- przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną gminy Ułęż,
- identyfikuje najistotniejsze problemy wymagające rozwiązania,
- formułuje cel strategiczny i priorytety rozwojowe gminy,
- zawiera opis działań i zadań (projektów) zmierzających do osiągnięcia rozwoju społecznego i gospodarczego,
- określa plan finansowy realizowanych zadań (projektów) oraz planowane środki budżetowe.

Plan nie jest dokumentem o charakterze życzeniowym, lecz realistycznym programem rozwoju. Wytacza priorytety i kierunki działania gminy na wiele lat, będzie stanowił podstawę do kształtowania budżetów gminy na następne lata oraz będzie postawą działań wieloletnich, w tym inwestycyjnych, realizowanych z udziałem środków z funduszy unijnych, jak i realizowanych wyłącznie ze środków własnych.

Plan ten nie jest jednak dokumentem zamkniętym i podlegać będzie procesowi weryfikacji i aktualizacji. Zakłada się dokonywanie corocznej analizy stopnia realizacji Planu i jego aktualności przez Radę Gminy i wprowadzanie zmian w przypadku takiej potrzeby.

2. Zasięg terytorialny Planu.

Plan obejmuje swoim zasięgiem gminę Ułęż, w pewnych jego elementach wykraczając jednak poza gminę, ujmując zadania, które wymagać będą zaangażowania i współdziałania Powiatu lub sąsiednich gmin.

3. Czas realizacji Planu.

Formułując cele – Plan określa również zadania, jakie należy wykonać dla realizacji tych celów, ustalając ich hierarchię i okresy realizacji. Realizacja zadań jest podzielona na dwa etapy odpowiadające okresom programowania w Unii Europejskiej, tj.:

- ✚ etap I: lata 2004 – 2006 – gdzie rozpisano konkretne zadania, łącznie ze sposobem finansowania;
- ✚ etap II: lata 2007 – 2013 – jako zadania perspektywiczne.

Mapka z podziałem na wsie

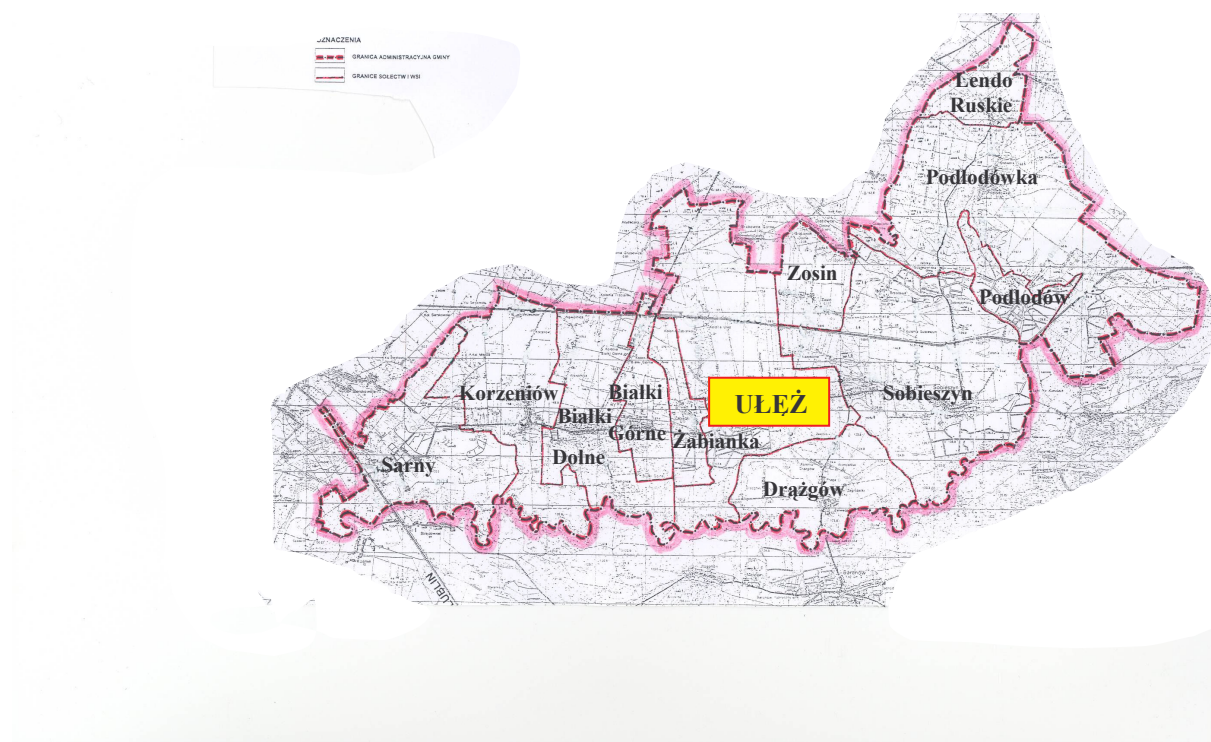

Tabela Nr 1

Podstawowe dane o poszczególnych miejscowościach			
Miejscowość	Liczba ludności	Powierzchnia w km ²	Gęstość zaludnienia
Białki Dolne	338	6,2	54,1
Białki Górne	193	2,8	68,2
Drażgów	273	5,6	48,7
Korzeniów	507	7,5	67,9
Lendo Ruskie	166	2,4	68,0
Podlodów	125	2,0	62,5
Podlodówka	132	16,5	8,0
Sarny	290	7,9	36,9
Sobieszyn	756	14,7	51,3
Uleź	677	13,1	51,8
Zosin	164	2,7	59,9
Żabianka	134	2,2	60,9
Razem	3 755	83,7	44,9

2. Środowisko przyrodnicze

2.1. Charakterystyka elementów środowiska przyrodniczego.

Gmina Ulęż położona jest w obrębie jednostki strukturalnej zwanej rowem lubelskim. Wypełniają go utwory kredowe, trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

W granicach Gminy można wyróżnić dwa typy rzeźby terenu:

- rzeźbę obszarów dennych i przydennych w dolinie Wieprza,
- rzeźbę wierzchowinową Wysoczyzny Żelechowskiej.

Oba subregiony rozdziela krawędź pradoliny, o wysokości dochodzącej na niektórych odcinkach do 30 m.

Dno doliny Wieprza urozmaicają starorzecza.

Gmina w całości położona jest w dorzeczu dolnego Wieprza. Na terenie gminy przyjmuje on dwa dopływy – Świnkę i Zalesiankę. Dolina Wieprza odznacza się szczególnie dużą obfitością zjawisk wodnych – obok silnie meandrującego Wieprza występują tu starorzecza, oczka wodne, torfianki oraz stawy. Te ostatnie skupione są w dwóch kompleksach Żabianka – Ulęż oraz Sobieszyn. Ponadto występują one również w Podlodowie w dolinie Świnki oraz w Sarnach w dolinie Zalesianki. Łączna powierzchnia wód powierzchniowych na terenie gminy wynosi 549 ha, co stanowi 6,7% powierzchni gminy.

Pokrywą glebową tworzą gleby brunatne wylugowane (spotykane w całej gminie), pseudobielicowe (dominujące w północnej części gminy), mady (w dolinie Wieprza). Dominują gleby średniej jakości i słabe (kl. bonit. IV-VI). Gleby klasy I-III zajmują tylko 22,3% powierzchni użytków rolnych.

Z roślinności naturalnej dominują zbiorowiska leśne i łąkowe. Szata roślinna w gminie różnicuje się na dwie podstawowe jednostki: łąkowo-olsową w dolinie Wieprza oraz borów mieszanych na Wysoczyźnie Żelechowskiej w północno-wschodniej części gminy. Gatunkiem dominującym w lasach jest sosna, a następnie dąb i brzoza. Do gatunków występujących sporadycznie należą modrzew, świerk, klon zwyczajny, jesion, grab, olsza czarna, topola, osika, lipa i wiąz. Lasy zajmują 1.966 ha (23,5% ogólnej powierzchni gminy).

Duże zróżnicowanie środowisk oraz fragmenty dobrze zachowanych naturalnych lasów decydują o tym, że gmina należy do najbardziej interesujących pod względem faunistycznym w województwie lubelskim. Pod tym względem szczególnie wyróżniają się południowe i wschodnie rejony gminy, które są ważnymi terenami lęgowymi dla ptaków. Do cenniejszych rejonów pod względem faunistycznym należą:

- kompleksy stawów w Ulężu i Sobieszynie, stanowiące miejsca lęgu i bytowania wielu rzadkich i chronionych gatunków ptaków wodno-błotnych, a w Sobieszynie również żółwia błotnego;
- starodrzewy w Lasach Sobieżyńskich i partie lasów sąsiadujących ze stawami – strefy występowania kilkudziesięciu cennych gatunków ptaków, w tym dzięcioła czarnego, bociana czarnego, samotnika, puchacza;
- dolina Wieprza, a w jej obszarze sama rzeka z towarzyszącymi jej starorzeczami, zakrzewieniami i zadrzewieniami łągowymi, stanowiącymi naturalne środowisko życia dla ptaków łąkowych i zaroślowych..

2.2. Walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy.

Walory przyrodniczo-krajobrazowe Gminy należy ocenić wysoko. Na taką ocenę składają się:

- duża ekspozycyjność strefy krawędziowej pradoliny Wieprza z wieloma punktami widokowymi,

- zróżnicowanie szaty roślinnej (od wodnej i szuwarowej poprzez dolinę z łąkami, olsami i łęgami, po murawową ciepłolubną oraz borową i grądową),
- liczne osobliwości fauny i flory,
- obfitość zjawisk wodnych, zarówno pochodzenia naturalnego jak i stworzonych przez człowieka,
- liczne zespoły parkowo – dworskie, kościelne i szkolny,
- liczne zabytki kultury materialnej z reguły harmonijnie wkomponowane w krajobraz.

2.3. Ocena stopnia przekształcenia środowiska przyrodniczego.

Na terenie gminy można wyróżnić:

- 1) **Tereny prawie naturalne** - projektowany rezerwat „Góra Dębowa” w kompleksie Lasów Sobieszyńskich.
- 2) **Tereny słabo przekształcone** - fragmenty Lasów Sobieszyńskich; pas meandrowy Wieprza; zbiorowiska łęgowe i olsowe częściowo porastające nieczynne stawy w południowo-wschodniej części gminy oraz strefę podkrawędziową w pradolinie Wieprza.
- 3) **Tereny umiarkowanie przekształcone** - obszary ekstensywnie uprawianych pól w północnej części gminy; łąki kośne w dolinie Wieprza; tereny na wschód od Podlodówki; lasy gospodarcze o przekształconym i w związku z tym nie dostosowanym do siedliska składzie gatunkowym; ekosystemy polne i łąkowe mające charakter układów otwartych.
- 4) **Tereny wyraźnie przekształcone** – tereny intensywnie użytkowane rolniczo w części środkowej gminy; tereny zabudowy zagrodowej.
- 5) **Tereny zdegradowane** – wyrobiska poeksploatacyjne piasku.
- 6) **Tereny zdegradowane i degradowujące otoczenie** – wysypisko odpadów w Sobieszynie.

2.4. Obszary chronione.

Duże znaczenie doliny Wieprza w krajowym systemie obszarów chronionych wyznacza jego rolę również w systemie regionalnym. Na terenie gminy Uleż dolina Wieprza objęta jest Obszarem Chronionego Krajobrazu „Pradolina Wieprza” – utworzonego w 1990 r. Obszar ten obejmuje 58,6% powierzchni gminy.

Jako Ekologiczny System Obszarów Chronionych wskazany jest korytarz ekologiczny dolina Wieprza; dolina Świnki i jej prawego dopływu spod Grabowa Ryckiego, kompleksy lasów państwowych leśnictwa Sobieszyn oraz system suchych dolin.

Wzmoczoną ochroną objęte są zasoby wód podziemnych południowej części gminy (Pradolina Wieprza).

Do ochrony wskazany jest obszar występowania żółwia błotnego przylegający od strony północnej do terenu Zespołu Szkół Rolniczych w Sobieszynie Brzozowej.

W kompleksie lasów leśnictwa Sobieszyn wskazanych jest 6 użytków ekologicznych (śródlęsne łąki i torfowiska).

Trzydzieści drzew (głównie w zespołach parkowych) ma status pomników przyrody.

3. Turystyka.

3.1. Obiekty zabytkowe.

Na terenie gminy Uleż istnieje 8 obiektów (obszarów) zabytkowych objętych ścisłą ochroną konserwatorską, wpisanych do rejestru zabytków. Są to:

- Zespół pałacowo-parkowy w Uleżu – w jego skład wchodzi: pałac (Ip. XIX w.), park z zabytkowym drzewostanem, kapliczka Matki Boskiej. Własność Gminy – siedziba Urzędu Gminy Uleż.

- ✚ Zespół pałacowo-parkowy w Sobieszynie – w jego skład wchodzi pałac (XIX w.), 2 oficyny, kuźnia park z zabytkowym drzewostanem. Własność Powiatu Ryckiego.
- ✚ Zespół dworsko-pałacowy w Podlodowie – dwór, dawna stajnia, park z zabytkowym drzewostanem. Własność prywatna.
- ✚ Zespół dworsko-parkowy w Sarnach – dwór (XIX w.), park. Własność prywatna.
- ✚ Park podworski w Osmolicach (Białki Dln.) – pozostałość zespołu dworskiego. Zachował się cenny drzewostan. Własność prywatna.
- ✚ Zespół Szkół im. Kajetana hr. Kickiego w Sobieszynie Brzozowej – budynek szkoły, budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, park i aleja dojazdowa (Iip. XIX w.). Własność Powiatu Ryckiego.
- ✚ Zespół kościelny w Sobieszynie – kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża (Iip. XIX w.), plebania i otaczający park.
- ✚ Zespół kościelny w Żabiance – drewniany kościół parafialny p.w. N.M.P (XVIII w.), dzwonnica, cmentarz.

Ponadto na terenie gminy znajduje się kilkanaście obiektów wpisanych do ewidencji zabytków, spośród których najciekawsze wydaje się wzgórze „Pięciu figur” w Ułężu z kaplicą grobową Janickich (w Ułężu) oraz układ urbanistyczny Drażgowa (najstarsza jednostka osadnicza na terenie gminy) – dawnego miasta z uformowanym rynkiem.

3.2. Baza noclegowa.

Baza noclegowa w gminie jest mało rozwinięta.

Jedynym obiektem z prawdziwego zdarzenia jest motel „Zajazd nad Wieprzem”, dysponujący ok. 60 miejscami noclegowymi, położony w Sarnach, przy drodze krajowej Nr 17.

Do wykorzystania wydają się możliwe Internaty ZS i LO w Sobieszynie.

Brak jest urządzonych miejsc parkingowych przy drogach, pól namiotowych, kempingów, itp.

Brak jest gospodarstw agroturystycznych.

3.3. Identyfikacja problemów.

- Brak bazy turystycznej.
- Brak wyznaczonych szlaków turystycznych.
- Zły stan niektórych zabytków (pałac w Sobieszynie, dwór w Podlodowie).

4. Zagospodarowanie przestrzenne.

4.1. Uwarunkowania istniejącego stanu zagospodarowania.

O strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy w bardzo dużym stopniu decyduje jej położenie w dorzeczu dolnego Wieprza.

Podstawowe elementy kształtujące układ przestrzenny Gminy to:

- ✚ droga krajowa Nr 17 (Warszawa – Lublin – Hrebenne – granica państwa);
- ✚ droga krajowa Nr 48 (Tomaszów Mazowiecki – Dęblin – Kock) oraz ciąg dróg powiatowych (Sarny – Uleż – Sobieszyn) przebiegające równoleżnikowo przez obszar Gminy;
- ✚ pradolina rzeki Wieprz, z występującym zagrożeniem powodziowym.

W gminie wyróżniają się dwie jednostki osadnicze skupiające usługi o charakterze gminnym:

- Uleż – administracja, usługi zdrowia, kultury i handlu,
- Sobieszyn – funkcje oświatowe.

Usługi podstawowe są rozproszone przy drogach w poszczególnych jednostkach osadniczych.

Gmina posiada aktualne dokumenty w zakresie zagospodarowania przestrzennego, to jest:

1. **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Uleź** – przyjęte uchwałą Nr XXIX/157/2000 Rady Gminy Uleź z dnia 20 listopada 2000 r., ze zmianami przyjętymi uchwałą Nr VIII/49/2003 Rady Gminy Uleź z dnia 24 czerwca 2003 r.
2. **Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Uleź** – przyjęty uchwałą Nr VIII/50/2003 Rady Gminy Uleź z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz.Urz. Woj. Lubelskiego Nr 121, poz. 2841).

4.2. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego.

4.2.1. Ochrona wód.

Na terenie Gminy brak jest rozwiniętej sieci kanalizacji sanitarnej.

Funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Zespole Szkół w Sobieszynie-Brzozowej obsługującej obiekty szkolne i osiedle domów nauczycielskich.

Oczyszczane ścieki odprowadzane są do ziemi.

W Uleżu istnieje oczyszczalnia ścieków typu ELJOT, która jest w stanie osiągnąć wymagany efekt oczyszczenia dla ścieków socjalno-bytowych w ilości do $Q = 70 \text{ m}^3$ na dobę.

Ścieki socjalno-bytowe w gospodarstwach domowych oraz obiektach użyteczności publicznej odprowadzane są do lokalnych zbiorników bezodpływowych i wywożone beczkowozami do oczyszczalni poza terenem Gminy.

Z danych GUS wynika, że do lokalnych szamb są odprowadzane ścieki z ok. 63% mieszkań.

Wody opadowe na terenach zainwestowanych odprowadzane są powierzchniowo do gruntu lub pobliskich rowów.

4.2.2. Gospodarka odpadami.

Gospodarka odpadami w Gminie oparta jest o gminne wysypisko śmieci położone na gruntach wsi Sobieszyn (ok. 350 m na północ od drogi Nr 48). Wysypisko czynne jest od 1989 r. Powierzchnia wysypiska – 0,77 ha, pojemność do wykorzystania ok. 400 m^3 . W Planie Gospodarki Odpadami Województwa Lubelskiego przewidziano okres eksploatacji tego wysypiska do 2007 r.

Eksploatacją wysypiska zajmuje się Zakład Komunalny w Uleżu, który również zajmuje się odbiorem odpadów w sposób zorganizowany (gospodarstwa domowe wyposażone przez Zakład w pojemniki, a śmieci są odbierane w wyznaczonych terminach).

4.2.3. Ochrona przeciwpowodziowa

Na terenie gminy brak jest jakichkolwiek obwałowań przeciwpowodziowych. W związku z tym w zasięgu fali wezbraniowej znajduje się cały obszar terasy zalewowej niższej doliny Wieprza, a cała pradolina Wieprza, w tym miejscowości Drażgów, Sarny, Osmolice, w zasięgu wody stuletniej.

4.2.4. Identyfikacja problemów.

- Poprawa standardów odprowadzania ścieków sanitarnych poprzez rozwój zbiorczych systemów kanalizacji na terenach objętych skoncentrowaną zabudową mieszkaniową i zagrodową oraz rozwój lokalnych systemów kanalizacji sanitarnej wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe na terenach rozproszonej zabudowy siedliskowej.
- Przekonanie społeczności lokalnej do konieczności budowy kanalizacji sanitarnej – niska świadomość ekologiczna, zła sytuacja ekonomiczna.
- Eliminacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych występujących na obszarze gminy i w bezpośrednim sąsiedztwie.
- Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów.
- Właściwa eksploatacja istniejącego wysypiska śmieci.
- Rekultywacja wysypiska w Sobieszynie po zakończeniu jego eksploatacji.

- Zorganizowanie wywozu śmieci do planowanego Zakładu Utylizacji Odpadów.
- Budowa urządzeń ochrony przeciwpowodziowej.

4.3. Zaopatrzenie w wodę.

4.3.1. Stan istniejący

Aktualnie na obszarze gminy funkcjonują dwa sposoby zaopatrzenia w wodę:

- grupowe wodociągi wiejskie,
- indywidualne ujęcia wód podziemnych (studnie kopane lub wiercone).

Grupowe zaopatrzenie w wodę odbywa się za pomocą 5 wodociągów, zasilanych z 4 ujęć wody na terenie gminy Ulęż i 1 na terenie gminy Jeziorzany. Siecią wodociągową objętych jest 11 miejscowości. Tylko wieś Podlodówka nie posiada wodociągu.

Wodociąg Sobieszyn – zasilany z ujęcia wody w Sobieszynie, obejmujący swoim zasięgiem miejscowość Sobieszyn.

Wodociąg Ulęż – zasilany z ujęcia wody w Ulężu, obejmujący swoim zasięgiem miejscowości Ulęż, Żabianka i Drażgów.

Wodociąg Białki Górne – zasilany z ujęcia w Kol. Białki Górne, obejmujący swoim zasięgiem miejscowości Białki Górne, Białki Dolne, Korzeniów i Sarny.

Wodociąg Zosin – zasilany z ujęcia wody w Zosinie, obejmujący swoim zasięgiem miejscowość Zosin, Sobieszyn-Brzozowa.

Wodociąg Lendo Ruskie – zasilany z ujęcia wody w Walentynowie (gm. Jeziorzany), obejmujący swoim zasięgiem miejscowość Lendo Ruskie.

Lp.	Nazwa wodociągu	Zasoby wody Q m ³ /h	Qdśr (m ³ /d)	Qdmax (m ³ /d)	Qh max (dm ³ /s)	Długość sieci (km)	Liczba przyłączy
1.	Sobieszyn	31	180	240	13	6,9	170
2.	Ulęż	60	210	450	34	11,4	321
3.	Białki Górne	23	377	490	11	20,4	295
4.	Zosin	27	143	177	14	5,7	88
5.	Lendo Ruskie					2,6	41
	Razem	141	910	1 357	69	47,0	915

Aktualne zapotrzebowanie wody na obszarze gminy kształtuje się na poziomie:

- Qdśr. = 607 m³/d
- Qdmax. = 850 m³/d

Oznacza to, że aktualna rezerwa zasobów eksploatacyjnych ujęć wody zasilających wodociągi grupowe na terenie Gminy wynosi ok. 20%.

Ogólna długość sieci rozdzielczej wodociągowej na obszarze gminy wynosi 47,0 km. Sieć ta w przeważającej części jest stosunkowo nowa i wykonana z rur PVC. Jedynie sieć w miejscowości Ulęż, o długości 4,4 km, jest siecią azbestowocementową, kwalifikującą się do wymiany.

Z danych GUS (spis powszechny) wynika, że 87% budynków jest wyposażona w wodociąg, w tym 75% w wodociąg z sieci.

4.3.2. Identyfikacja problemów.

Poprawa standardów dostawy wody dla poszczególnych odbiorców, w tym:

- Rozbudowa i modernizacja wodociągów oraz ujęć wody warunkująca poprawę niezawodności dostaw wody oraz jej jakości.

- Rozszerzenie zasięgu obsługi przez wodociągi istniejącego i planowanego zainwestowania obszaru gminy.
- Racjonalne zagospodarowanie udokumentowanych zasobów wód podziemnych poprzez stworzenie warunków dla właściwej ochrony jakości i ilości wód pobieranych z ujęć na obszarze gminy.

4.4. Infrastruktura drogowa

4.4.1. Stan istniejący

Na infrastrukturę drogową na terenie gminy składają się drogi krajowe, drogi powiatowe i drogi gminne.

Drogi krajowe

Przez gminę przebiegają dwie drogi krajowe:

- **Droga Nr 17** (Warszawa – Lublin – Hrebenne – granica z Ukrainą) przebiega przez zachodni kraniec gminy na odcinku 2,5 km; droga planowana w przyszłości jako droga ekspresowa S-17.
- **Droga Nr 48** (Tomaszów Mazowiecki – Dęblin – Kock) przebiega równoleżnikowo przez obszar całej gminy na odcinku 12,5 km; stan techniczny drogi nienajlepszy i pogarszający się w szybkim tempie ze względu na coraz większy ruch tranzytowy; konieczna modernizacja drogi.

Drogi powiatowe

Na terenie gminy jest 39,4 km dróg powiatowych (wszystkie o nawierzchni asfaltowej). Stanowią one główne ciągi komunikacyjne z powiatem, sąsiednimi gminami oraz pomiędzy poszczególnymi miejscowościami gminy Uleź.

Stan dróg powiatowych na większości odcinków zły i wymaga natychmiastowej modernizacji.

Drogi gminne

Drogi o długości 35,0 km zaliczone są do kategorii dróg gminnych. Z tego 25,0 km posiada nawierzchnię asfaltową, 6,0 km podbudowę betonową, 0,5 km nawierzchnię utwardzoną żwirem, żuzłem, itp. oraz 4,5 km o nawierzchni nieutwardzonej.

4.4.2. Identyfikacja problemów.

- Modernizacja drogi krajowej Nr 48, w związku ze wzrostem natężenia ruchu ciężkiego o charakterze tranzytowym.
- Odnowa nawierzchni na większości odcinków dróg powiatowych.
- Adaptacja istniejących dróg gminnych stanowiących połączenie z drogami powiatowymi.
- Rozwój i modernizacja istniejących dróg obsługujących rolnictwo, rybołówstwo i turystykę w południowej części gminy.
- Utwardzenie dróg gminnych nieurządzonych.

4.5. Gospodarka cieplna i gazyfikacja.

4.5.1. Stan istniejący

Obecnie gospodarka cieplna na terenie gminy bazuje na lokalnych kotłowniach i indywidualnych urządzeniach grzewczych opalanych paliwem stałym. Powoduje to pogarszanie stanu czystości powietrza atmosferycznego.

Na terenie gminy brak jest sieci gazowej.

4.5.2. Identyfikacja problemów

- Wymiana kotłowni węglowych w obiektach użyteczności publicznej na bardziej ekologiczne.
- Budowa sieci przesyłowych gazu ziemnego umożliwiających zastosowanie gazu dla celów grzewczych i bytowo-gospodarczych.

- Poprawa warunków ochrony środowiska poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz ograniczenie uciążliwości odpadów paleniskowych
- Poprawa efektywności ekonomicznej gospodarki energetycznej w gminie.

4.6. Elektroenergetyka i telekomunikacja

4.6.1. Elektroenergetyka

Energia elektryczna jest doprowadzona do wszystkich miejscowości Gminy. Na terenach zabudowanych wykonane jest oświetlenie uliczne. Sieć energetyczna zrealizowana jest w wykonaniu napowietrznym.

4.6.2. Telekomunikacja

Obsługa telekomunikacyjna gminy realizowana jest przez centralę telefoniczną TP S.A. Sieć TP S.A. nie jest doprowadzona do miejscowości Lendo Ruskie i Podlodówka.

4.6.3. Identyfikacja problemów:

- Wymiana linii elektrycznych rozdzielczych napowietrznych na kablowe na obszarach o dużej gęstości zabudowy.
- Doprowadzenie sieci telefonii stacjonarnej do wszystkich miejscowości na terenie gminy.

4.7. Własność nieruchomości.

4.7.1. Stan istniejący

Struktura użytkowania gruntów przedstawia się następująco:

- użytki rolne 48,4 km² (57,8%), w tym grunty orne – 33,2 km², sady - 1,3 km², łąki i pastwiska – 13,9 km²;
- lasy i grunty leśne – 19,7 km² (23,5%);
- pozostałe grunty (pod zabudowaniami, drogi, wody, nieużytki) – 15,6 km² (18,7%);
- we władaniu osób indywidualnych jest ogółem 47,4 km² gruntów (56,6%)

W zasobach mienia komunalnego gminy Ułęż na koniec 2003 r. znajdowało się 158,14 ha gruntów, w tym:

- grunty rolne - 7,56 ha,
- grunty zabudowane - 15,25 ha (szkoły, GOK, świetlice wiejskie i remizy strażackie, bazy)
- nieużytki - 0,39 ha,
- grunty pozostałe nie użytkowane rolniczo - 13,46 ha,
- lasy i grunty do zalesienia - 0,32 ha,
- drogi ogółem - 121,16 ha

Z gruntów tych 3,1 ha zostało przekazanych w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym a 4,7 ha przekazane jest w użytkowanie wieczyste.

4.7.2. Identyfikacja problemów

Znalezienie inwestorów chętnych do zagospodarowania wolnych nieruchomości, zarówno komunalnych jak i stanowiących własność innych podmiotów.

4.8. Oferta nieruchomości do zagospodarowania.

1. Nieruchomość gruntowa zabudowana (sklep)

- adres: 08-504 Ułęż, Białki Górne
- stan prawny: własność gminy Ułęż
- powierzchnia: 300m²

- numer ewidencyjny nieruchomości: 143/1
 - nieruchomość położona przy drodze powiatowej
 - w planie zagospodarowania przestrzennego są to obszary usług komercyjnych
 - nieruchomość zaopatrzona jest w energię elektryczną, wodę
 - tereny przyległe: obszary zabudowy zagrodowej.
- 2. Nieruchomość gruntowa zabudowana (budynek szkoły)**
- adres: 08-504 Ułęż, Lendo Ruskie
 - stan prawny: własność gminy Ułęż
 - powierzchnia: 600m², rok budowy 1930
 - numer ewidencyjny nieruchomości: 193
 - opis nieruchomości: nieruchomość o regularnym kształcie z podstawowym uzbrojeniem tj. energia elektryczna, woda
 - w planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczona pod tereny usług publicznych
 - tereny przyległe: obszary zabudowy zagrodowej, obszary lasów
 - położona przy drodze powiatowej
- 3. Nieruchomość gruntowa niezabudowana**
- adres: 08-504 Ułęż, Lendo Ruskie
 - stan prawny: własność gminy Ułęż
 - powierzchnia: 8100 m²
 - w planie zagospodarowania przestrzennego są to obszary usług publicznych z zielenią towarzyszącą
 - położona przy drodze powiatowej
 - nieruchomość nieuzbrojona z dostępem do: wody, energii elektrycznej
 - tereny przyległe: obszary upraw rolnych bez prawa zabudowy
- 4. Nieruchomość gruntowa zabudowana (sklep)**
- adres: 08-504 Ułęż, Podłodówka
 - stan prawny: własność gminy Ułęż
 - powierzchnia: 3700 m²
 - numer ewidencyjny nieruchomości: 658
 - położona przy drodze powiatowej
 - w planie zagospodarowania przestrzennego obszar przeznaczony pod zabudowę zagrodową
 - tereny przyległe: obszary zabudowy zagrodowej.
- 5. Nieruchomość gruntowa zabudowana (część po przedszkolu)**
- adres: 08-504 Ułęż, Sobieszyn
 - stan prawny: własność gminy Ułęż
 - powierzchnia: 3000 m²
 - numer ewidencyjny: 480
 - w planie zagospodarowania przestrzennego obszar przeznaczony pod usługi komercyjne
 - położona przy drodze powiatowej
 - tereny przyległe: tereny zabudowy zagrodowej
 - nieruchomość zaopatrzona w energię elektryczną, wodę.
- 6. Nieruchomość gruntowa niezabudowana**
- adres: 08-504 Ułęż, Sarny
 - stan prawny: własność gminy Ułęż
 - powierzchnia: 50020 m²

- numer ewidencyjny: 375/6
- w planie zagospodarowania przestrzennego: obszary łąk i pastwisk
- tereny przyległe: obszary usług komercyjnych, łąki i pastwiska oraz obszary wód otwartych.

7. Nieruchomość gruntowa niezabudowana

- adres: 08-504 Ułęż, Sarny
- stan prawny : własność gminy Ułęż
- powierzchnia: 4526 m²
- numer ewidencyjny: 490/4
- w planie zagospodarowania przestrzennego są to obszary usług publicznych z zielenią towarzyszącą
- tereny przyległe: obszary zabudowy zagrodowej oraz lasów
- obszar nieuzbrojony

8. Nieruchomość gruntowa zabudowana (magazyn z budynkiem GS)

- adres: 08-504 Ułęż, Ułęż
- stan prawny: własność gminy Ułęż
- powierzchnia: 4800 m²
- numer ewidencyjny: 163/9
- obszar z podstawowym uzbrojeniem
- położony przy drodze powiatowej
- w planie zagospodarowania przestrzennego: obszary produkcji i zaplecza technicznego
- tereny przyległe: obszary zabudowy zagrodowej, obszary zieleni izolacyjnej, lasy.

9. Nieruchomość gruntowa zabudowana (biuro GS)

- adres: 08-504 Ułęż, Ułęż
- stan prawny: własność gminy Ułęż
- powierzchnia: 900 m²
- numer ewidencyjny: 163/10
- opis nieruchomości: teren z podstawowym uzbrojeniem
- w planie zagospodarowania przestrzennego: obszary produkcji i zaplecza technicznego
- tereny przyległe: obszary zabudowy zagrodowej, obszary zieleni izolacyjnej, lasy

10. Nieruchomość gruntowa zabudowana (budynek weterynarii)

- adres: 08-504 Ułęż, Ułęż
- stan prawny: własność gminy Ułęż
- powierzchnia: 3900 m², wybudowany w 1980 roku
- numer ewidencyjny: 177/1
- opis nieruchomości: budynek składa się z części administracyjnej, usługowej, i mieszkalnej. Na działce znajduje się zespół garaży i towarzyszące budowle tj. śmietnik, szambo. Działka jest ogrodzona, częściowo utwardzona. Nieruchomość położona jest w pobliżu centrum usługowo- administracyjno- handlowego w Ułężu.
- w planie zagospodarowania przestrzennego: obszar usług komercyjnych
- obszar z podstawowym uzbrojeniem

11. Nieruchomość po lotnisku wojskowym w Ułężu.

- adres: 08-504 Ułęż, Ułęż
- stan prawny: własność M&V Marketing i Dystrybucja Sp. z o.o. (w upadłości)
- powierzchnia: 162,0 ha

- opis nieruchomości: nieruchomość po byłym lotnisku wojskowym, istnieją pasy startowe o nawierzchni bitumicznej
- w planie zagospodarowania przestrzennego: obszar farm wiatrowych, dopuszczalne cele rolnicze, bez prawa zabudowy,
- obszar z podstawowym uzbrojeniem,
- tereny przyległe: obszary lasów, upraw polowych bez prawa zabudowy,
- położenie przy drodze powiatowej.

12. Nieruchomość po lotnisku wojskowym w Podłodowie.

- adres: 08-504 Ulęż, Podłodów
- stan prawny: własność M&V Marketing i Dystrybucja Sp. z o.o. (w upadłości)
- powierzchnia: 198,0 ha
- opis nieruchomości: nieruchomość po byłym lotnisku wojskowym (nawierzchnia trawiasta)
- w planie zagospodarowania przestrzennego: obszar farm wiatrowych, dopuszczalne cele rolnicze, bez prawa zabudowy,
- obszar z podstawowym uzbrojeniem,
- tereny przyległe: obszary lasów, upraw polowych bez prawa zabudowy,
- położenie przy drodze powiatowej.

4.8. Substancja mieszkaniowa.

Według spisu powszechnego z 2002 r. na terenie gminy Ulęż było 967 budynków mieszkalnych, w tym 914 stanowiących własność indywidualną, w których znajdowało się 1.124 mieszkań. W przeważającej większości są to budynki o 1 mieszkaniu – 897. Budynków o 2 – 5 mieszkań było 59 i budynków o 6 – 19 mieszkaniach było 11. Wiek tych budynków jest następujący:

- wybudowane przed 1918 r. – 30,
- wybudowane w latach 1918 – 1944 - 162,
- wybudowane w latach 1945 – 1970 - 392,
- wybudowane w latach 1971 – 1978 - 143,
- wybudowane w latach 1979 – 1988 - 152,
- wybudowane w latach 1989 – 2002 - 88,

Wyposażenie budynków w infrastrukturę:

- wodociąg – 846 (87,5%), w tym:
 - z sieci – 729 (75,4%),
 - lokalny – 117 (12,1%)
- kanalizacja – 683 (70,1%), w tym:
 - do sieci – 0,
 - lokalny - 683
- centralne ogrzewanie – 459 (47,5%), w tym:
 - z sieci – 4,
 - lokalne - 455
- gaz z sieci – 0.

5. Gospodarka

5.1. Uwagi ogólne.

Gmina Ulęż jest gminą typowo rolniczą. Rolnictwo jest podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców.

Poza rolnictwem najważniejsze sektory zatrudnienia to oświata, handel i usługi, administracja. Należy zauważyć, że rozpoczęte w latach 90-tych zmiany strukturalne w gospodarce narodowej dogłębnie dotknęły gminę Ulęż. Istniejące na terenie gminy zakłady uspołecznione, zatrudniające po kilkadziesiąt osób) uległy likwidacji (GS „SCH”, RSP Sarny, jednostka wojskowa) lub znacznie ograniczyły zatrudnienie (SUR Ulęż). Ubytek dużych zakładów uspołecznionych nie został zrównoważony rozwojem drobnego, prywatnego sektora przedsiębiorczości. Następuje stały spadek zatrudnienia. Według danych GUS na koniec 2002 r. na terenie gminy zatrudnionych było 245 osób, podczas gdy w 1999 r. – 311 osób, a w 1996 r. – 395 osób.

5.2. Przedsiębiorczość

Według danych GUS, na koniec 2002 r. na terenie gminy Ulęż w systemie REGON zarejestrowanych było 184 pomiotów gospodarczych. Strukturę podstawowych branż przedstawia poniższa tabelka.

Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	Przemysł	Budownictwo	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	Obsługa nieruchomości i firm	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	Pozostałe
13	18	20	65	5	11	13	8	31

Na koniec 2002 r. były na terenie gminy 24 sklepy, w tym 21 ogólnospożywczych.

5.3. Rolnictwo

Według wyników Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r. na terenie gminy Ulęż było 890 gospodarstw rolnych, w tym gospodarstw indywidualnych 885. Gospodarstw rolnych, których użytkownik ma swoją siedzibę (mieszka) na terenie gminy było 753.

Struktura obszarowa gospodarstw rolnych przedstawia się następująco:

- do 1 ha – 186
- 1 – 5 ha – 436
- 5 – 10 ha – 202
- 10 – 15 ha – 39
- powyżej 15 ha – 27.

Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie wynosi 7,2 ha, z tym że uwzględniając tylko gospodarstwa indywidualne – 4,8 ha.

Spośród tych gospodarstw 635 (71,3%) prowadzi wyłącznie działalność rolniczą, 99 (11,1%) działalność rolniczą i pozarolniczą, 11 (1,2%) wyłącznie działalność pozarolniczą, zaś 145 (16,3%) nie prowadzi żadnej działalności.

Jako główne źródło utrzymania pracę prowadzenie własnego gospodarstwa rolnego wskazano w 185 gospodarstwach domowych (14,2% gospodarstw domowych). Pracę w swoim gospodarstwie rolnym wskazało, jako wyłączną lub główną – 697 osób.

W gospodarstwach rolnych użytkowano łącznie 6.368 ha gruntów, w tym użytki rolne 4.136 ha (64,9%), lasy i grunty leśne – 424 ha (6,7%) i pozostałe grunty – 1.808 ha (28,4%). W użytkach rolnych 43,7% stanowiły grunty orne, 1,6% sady oraz 19,6% łąki i pastwiska.

Łączna powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów wynosiła 2.250 ha, w tym:

- zboża – 1.723 ha, w tym żyto - 430 ha, pszenżyto – 319 ha, owies – 272 ha, pszenica – 208 ha,
- ziemniaki – 180 ha,
- rośliny pastewne – 160 ha,
- rzepak – 21 ha,
- warzywa – 29 ha,

- buraki cukrowe – 5 ha,
- pozostałe – 132 ha.

Powierzchnia upraw sadowniczych zajmowała 104 ha, z tego najwięcej jabłonie – 60 ha.

Pogłowie zwierząt gospodarskich przedstawia się następująco (w sztukach):

- bydło – 1.333, w tym krowy mleczne – 787,
- trzoda chlewna – 3.088
- owce – 196
- kozy – 105
- konie – 126
- drób – 6.981.

Wyposażenie gospodarstw w maszyny i urządzenia:

- ciągniki – 382 w 317 gospodarstwach,
- samochody ciężarowe – 36 w 23 gospodarstwach,
- kombajny zbożowe – 25 w 24 gospodarstwach,
- silosokombajny – 12
- dojarki bańkowe – 57,
- konwiowe schładzarki do mleka – 104 w 93 gospodarstwach.

Nakłady na rozwój produkcji rolnej:

- budowa, remont lub modernizacja budynków gospodarczych – 43 gospodarstwa,
- zwiększenie stada podstawowego i zmiana kierunku produkcji zwierzęcej – 8 gospodarstw,
- nowe nasadzenia i zmiana kierunku produkcji roślinnej – 8 gospodarstw,
- zakup nawozów i środków ochrony roślin – 501 gospodarstw.

Na obszarze gminy jest 1.027 ha gruntów zmeliorowanych, w tym 870 ha gruntów ornych (867 ha zdrenowane) i 157 ha użytków zielonych.

5.4. Identyfikacja problemów.

- brak miejsc pracy poza rolnictwem
- brak zakładów produkcyjnych i przetwórczych
- niszczenie majątku upadłych zakładów
- wyznaczenie stref przedsiębiorczości
- mała powierzchnia gospodarstw rolnych
- niski poziom wykształcenia rolników
- powiększająca się liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych nie prowadzących żadnej działalności.

6. Sfera społeczna.

6.1. Sytuacja demograficzna

Według stanu na dzień 31 grudnia 2003 r. gminę zamieszkiwało 3.755 osób, w tym 1920 kobiet i 1.835 mężczyzn.

W gminie następuje stały spadek mieszkańców. W 1996 r. było ich 4.171, w 1999 r. – 4.048, w 2002 r. – 3.763. Od lat utrzymuje się także ujemny przyrost naturalny (w 2002 r. wynosił – 23) oraz ujemne saldo migracji (w 2002 r. – 5).

W wieku do 18 lat jest 864 mieszkańców, a powyżej 18 lat – 2.891.

W wieku produkcyjnym jest 2.059 mieszkańców, w wieku poprodukcyjnym 771 osób, w wieku przedprodukcyjnym – 925 osób.

Główne źródła utrzymania: praca najemna – 33,6%; rolnictwo – 20,1%; praca na własny rachunek poza rolnictwem – 2,3%; emerytury i renty – 35,2%; inne źródła – 8,8%.

Gospodarstwa domowe – 1304, w tym 728 z użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

Poziom wykształcenia ludności w wieku 13 i więcej lat: wyższe - 6,2%; policealne – 2,2%; średnie – 20,7%; zasadnicze zawodowe – 20,4%; podstawowe – 41,2%; podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego – 9,3%.

6.2. Edukacja

Jeśli chodzi o usługi oświatowe gmina Ulęż jest ośrodkiem o charakterze ponadgminnym. Na terenie gminy znajdują się dwie szkoły średnie, w których kształcą się młodzież z gminy oraz z gmin ościennych. Są to:

1. Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Sobieszynie (144 uczniów),
2. Zespół Szkół im. Kajetana hr. Kickiego w Sobieszynie – Brzozowej (325 uczniów).

Szkolnictwo obowiązkowe obejmuje 3 placówki oświatowe:

1. Gimnazjum Publiczne im. Jana III Sobieskiego w Sobieszynie (183 uczniów),
2. Szkoła Podstawowa im. Jana III Sobieskiego w Sobieszynie (188 uczniów)
3. Szkoła Podstawowa w Białkach Dolnych (111 uczniów).

Należy uznać, że usługi oświatowe są na terenie gminy zorganizowane prawidłowo. Sieć szkół jest racjonalna, a placówki dość dobrze wyposażone.

Młodzież z terenu gminy ma również możliwość kształcenia się na poziomie średnim w szkołach położonych na terenie powiatu (5 placówek) oraz w Puławach.

Najbliższe uczelnie wyższe zlokalizowane są w Rykach, Dęblinie, Puławach, Lublinie i Warszawie.

6.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

Podstawową opiekę zdrowotną na terenie gminy sprawuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medivita” w Ulężu. Najbliższe gabinety specjalistyczne i szpital powiatowy znajdują się w odległych o 20 km Rykach.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna apteka (w Ulężu).

Zadania z zakresu pomocy społecznej wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Ulężu. Należy zaznaczyć, że ze względu na postępujące ubożenie społeczeństwa oraz przerzucanie zadań ze sfery rządowej na samorząd - Ośrodek ma coraz więcej obowiązków.

W 2003 r. Ośrodek udzielił pomocy 374 osobom z 262 rodzin.

Gmina prowadzi dożywianie uczniów w szkołach podstawowych i Gimnazjum. W 2003 r. tą formą pomocy objętych było 233 uczniów.

Oprócz działalności polegającej na pomocy materialnej Ośrodek prowadzi pracę socjalną z rodzinami z zagrożeniami społecznymi. Zagrożenia społeczne występujące na terenie gminy to:

- ubóstwo – 155 rodzin,
- bezrobocie – 73 rodziny,
- bezradność – 29 rodzin,
- alkoholizm – 16 rodzin,
- narkomania – 0 rodzin.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest również realizatorem uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na terenie gminy istnieje ośrodek dla bezdomnych w Podlodowie „Słoneczny” prowadzony przez Fundację Tarkowskich Herbu Klamry.

6.4. Kultura.

Na terenie gminy działają dwie placówki kulturalne prowadzone przez Gminę. Są to Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna.

Księgozbiór biblioteczny wynosi 12.114 pozycji. Liczba czytelników wynosi 406.

6.5. Bezpieczeństwo.

Ochronę przeciwpożarową na terenie gminy zapewnia 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym jedna (OSP Zosin) włączona jest do krajowego systemu ratownictwa oraz powiatowa jednostka Państwowej Straży Pożarnej w Rykach.

W 2003 r. na terenie gminy zaistniało 65 zdarzeń, gdzie w akcjach ratowniczych uczestniczyły jednostki straży pożarnej, w tym 39 pożarów (pożary upraw – 17, budynki inwentarskie – 3, wysypisk śmieci – 7, lasy – 4, trawy na poboczach dróg – 5, budynki mieszkalne – 2, środki transportu 1) oraz 26 innych zagrożeń, w tym wypadki i kolizje na drogach – 14.

Bezpieczeństwo publiczne zapewnia Rewir Dzielnicy Policji w Ułężu, gdzie zatrudnionych jest 3 funkcjonariuszy.

W 2003 r. na terenie gminy zaistniało 79 zdarzeń przestępczych. Najczęściej występujące zdarzenia to: kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości – 18, kradzież rzeczy – 16, kradzież z włamaniem – 7, znęcanie się nad rodziną – 7, wypadki drogowe – 6. Do najbardziej zagrożonych miejscowości należą Uleź – 20 przestępstw i Sobieszyn – 19 przestępstw.

6.6. Rynek pracy – bezrobocie.

Rynek pracy na terenie gminy jest ograniczony. Stabilne miejsca pracy są praktycznie tylko w sferze budżetowej (oświata, administracja). Według danych GUS na terenie Gminy na koniec roku 2002 było zatrudnionych 245 osób*, w tym 126 kobiet. Struktura zatrudnienia przedstawia się następująco:

- ✚ rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybołówstwo i rybactwo – 46,
- ✚ przemysł i budownictwo – 15,
- ✚ usługi rynkowe (handel i naprawy, hotele i restauracje, transport, łączność) – 48,
- ✚ usługi nierynkowe (administracja publiczna, edukacja, ochrona zdrowia, opieka społeczna – 136.

Liczba zatrudnionych systematycznie maleje.

Na koniec I kwartału 2004 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rykach zarejestrowanych było z gminy Uleź 319 bezrobotnych, w tym 162 kobiety. Uprawnionych do zasiłku było tylko 27 osób (8,5% ogółu bezrobotnych). 101 osób to długotrwale bezrobotni (pozostający bez pracy ponad 24 miesiące). Najmniej jest bezrobotnych z wykształceniem wyższym (w 2002 r. – 5)

Stopa bezrobocia w gminie wynosiła w 2002 r. 15,3% w 2003 r. ok. 20%.

6.7. Grupy społeczne wymagające wsparcia.

W ocenie władz gminy grupy społeczne wymagające wsparcia to przede wszystkim:

1. bezrobotni, szczególnie młodzi absolwenci szkół,
2. osoby w podeszłym wieku i niepełnosprawne,
3. rolnicy,
4. osoby zagrożone patologiami społecznymi.

* Według faktycznego miejsca pracy; bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych, w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób, bez rolników indywidualnych, organizacji i duchownych.

6.8. Identyfikacja problemów.

- brak miejsc pracy
- powiększająca się liczba bezrobotnych, a w szczególności liczba osób długotrwale bezrobotnych i bez prawa do zasiłku,
- ubożenie społeczeństwa
- odpływ z gminy ludzi młodych i wykształconych
- starzenie się społeczeństwa
- organizacja placówki opieki nad osobami starszymi
- aktywizacja działalności GOK
- utrzymanie istniejących szkół średnich
- podnoszenie poziomu kształcenia - doposażanie szkół w nowoczesne pomoce naukowe
- poprawa stanu wyposażenia jednostek OSP
- zapewnienie sprawności hydrantów i instalacji przeciwpożarowych.

7. Analiza słabych i mocnych stron gminy.

1. Mocne strony

- korzystne położenie przy dwóch drogach krajowych (Nr 17 i Nr 48),
- wolne tereny inwestycyjne
- znaczne zasoby taniej i dobrze wykształconej siły roboczej,
- potencjał do rozwoju gospodarki żywnościowej,
- dobrze rozwinięta sieć drogowa,
- atrakcyjne i mało przekształcone środowisko naturalne,
- zasoby dziedzictwa historycznego i kulturowego
- dobrze rozwinięte szkolnictwo ponadgimnazjalne

2. Słabe strony

- ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji
- niekorzystna struktura gospodarki (głównie rolnictwo, brak przedsiębiorstw produkcyjnych),
- mała atrakcyjność inwestycyjna regionu,
- brak lokalnego kapitału,
- degradacja części zespołów zabytkowych,
- niezagospodarowane tereny powojkowe,
- niskie dochody ludności,
- wysoki poziom bezrobocia, w tym ukrytego w rolnictwie,
- istnienie wielu grup i obszarów wykluczenia społecznego,
- zapóźnienia cywilizacyjne i gospodarcze wsi,
- niski poziom wykształcenia ludności wiejskiej
- brak infrastruktury turystycznej
- niski poziom samoorganizacji i aktywności społecznej na obszarach wiejskich

3. Szanse

- rozwój infrastruktury o znaczeniu krajowym i międzynarodowym (modernizacja dróg krajowych Nr 17 i Nr 48),
- zagospodarowanie lotnisk powojkowych w Ulężu i Podlodowie
- napływ zewnętrznych inwestorów,
- możliwość współfinansowania przedsięwzięć z funduszy unijnych,

- zagospodarowanie turystyczne gminy

4. Zagrożenia

- brak możliwości zatrudnienia poza rolnictwem
- niekorzystne trendy demograficzne (ujemny przyrost naturalny, starzenie się ludności)
- opóźnienia w realizacji szybkich krajowych tras komunikacyjnych,
- pogarszające się warunki do rozwijania przedsiębiorczości oraz niska skłonność ludności do prowadzenia działalności gospodarczej,
- utrwalenie się w regionie obszarów bezrobocia oraz obszarów wykluczenia społecznego
- odpływ wykształconej kadry z terenu gminy.

III. ZADANIA POLEGAJCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA OBSZARZE GMINY ULĘŻ.

1. Uwagi ogólne

Przebieg procesów rozwojowych oraz analiza nowych czynników rozwojowych decydujących o sile konkurencyjności gospodarki, takich jak dostęp do innowacji, lokalizacje korporacji międzynarodowych, instytucji finansowych, a także kwalifikacje siły roboczej i nowoczesna infrastruktura transportowa wskazują, że proces pogłębiania się różnicowań międzyregionalnych w wyniku wejścia Polski do Unii Europejskiej może ulec przyspieszeniu i spowodować pozostawienie pewnych obszarów poza głównym nurtem procesów rozwojowych. W związku z tym, równoległym zadaniem polityki zarówno regionalnej jak i lokalnej musi być podejmowanie realizacji programów restrukturyzacyjnych adresowanych do obszarów wiejskich w celu minimalizowania zagrożeń wynikających z koncentracji przestrzennej zjawisk marginalizacji i degradacji społecznej oraz gospodarczej. Z przeprowadzonej wcześniej analizy wynika, że gminę Ulęż dotyka wiele zagrożeń i należy podjąć zdecydowane działania w kierunku ich niwelowania.

Z analizy sytuacji finansowej Gminy wynika, że realizacja zadań wyłącznie z budżetu własnego Gminy nie doprowadzi do szybkiej poprawy sytuacji.

W celu zdynamizowania rozwoju Gminy konieczne jest wykorzystanie w szerokim zakresie dostępnych funduszy z Unii Europejskiej, w tym w szczególności w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

2. Cel strategiczny

Na podstawie identyfikacji kluczowych problemów, które oddziałują na rozwój gminy został określony strategiczny cel Programu Rozwoju Lokalnego. Celem tym jest:

Wzmocnienie potencjału rozwojowego gminy Ulęż oraz wzrost poziomu życia jej mieszkańców

Wyznaczony cel programu możliwy jest do osiągnięcia poprzez realizację niżej wymienionych priorytetów.

Priorytet 1: Zrównoważony rozwój gospodarczy

Priorytet 2: Zrównoważony rozwój społeczny.

Priorytet 3: Zrównoważony rozwój środowiska.

Priorytet 4: Zrównoważony rozwój przestrzenny i instytucjonalny.

3. Lista zadań do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego

3.1. Priorytet 1: Zrównoważony rozwój gospodarczy

1. Tworzenie nowych miejsc pracy

- 1) Rozwój form aktywizacji bezrobotnych.
- 2) Stworzenie i stosowanie systemu ulg i zwolnień podatkowych dla podmiotów gospodarczych.
- 3) Utworzenie funduszu poręczeń kredytowych dla nowotworzonych podmiotów gospodarczych, wspólnie z powiatem.
- 4) Wspieranie organizacyjne rolnictwa.
- 5) Tworzenie gospodarstw agroturystycznych.

2. Poprawa stanu technicznego dróg i rozbudowa sieci dróg

- 1) Poprawa stanu technicznego i budowa nowych dróg gminnych.
- 2) Poprawa stanu technicznego dróg powiatowych.
- 3) Modernizacja dróg krajowych (Nr 17 i Nr 48).
- 4) Tworzenie miejsc obsługi ruchu przy drogach krajowych (stacje paliw, parkingi, gastronomia, sklepy).
- 5) Budowa nowych przystanków komunikacji publicznej

3. Zagospodarowanie wolnych obiektów na terenie gminy.

- 1) Zagospodarowanie obiektu po lecznicy weterynaryjnej w Ułężu.
- 2) Zagospodarowanie wolnych obiektów po GS.
- 3) Zagospodarowanie wolnych obiektów SUR.
- 4) Współdziałanie z powiatem w zagospodarowaniu pałacu w Sobieszynie.
- 5) Zagospodarowanie byłego lotniska wojskowego w Ułężu z opcją przejęcia (kupna) terenu przez Gminę (do dyskusji sposób zagospodarowania).
- 6) Zagospodarowanie byłego lotniska wojskowego w Podlodowie.

4. Promocja atrakcyjności inwestycyjnej Gminy

- 1) Promocja Gminy w mediach regionalnych i krajowych.
- 2) Utworzenie własnej strony internetowej.
- 3) Promocja ofert inwestycyjnych gminy w COI.
- 4) Przygotowanie i rozesłanie ofert do potencjalnych inwestorów.
- 5) Wykonanie tablic informacyjnych o gminie i ustawienie na parkingach przy drogach krajowych.

5. Doprowadzenie sieci gazowej.

3.2. Priorytet 2: Zrównoważony rozwój społeczny

1. Podniesienie poziomu obsługi mieszkańców w oświacie i kulturze

- 1) Modernizacja i remonty obiektów szkolnych.
- 2) Zapewnienie profili kształcenia zgodnie z potrzebami rynku i oczekiwaniami młodzieży.

- 3) Zapewnienie odpowiedniej kadry dydaktyczno-wychowawczej.
- 4) Modernizacja i wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury.
- 5) Utrzymanie, poprawa wyposażenia i aktywizacja działalności świetlic wiejskich.
- 6) Organizowanie imprez masowych dla promocji Gminy i mieszkańców.

2. Poprawienie stanu bazy sportowo - rekreacyjnej gminy

- 1) Budowa gminnego kompleksu sportowo-rekreacyjnego (hala sportowo-widowiskowa, basen pływacki, korty tenisowe).
- 2) Budowa boisk sportowych w każdym sołectwie.
- 3) Budowa ścieżek rowerowych z miejscami do odpoczynku.
- 4) Tworzenie szlaków turystycznych.
- 5) Budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego.
- 6) Zagospodarowanie na cele sportowo-rekreacyjne doliny rzeki Świnka.
- 7) Budowa stancji wodnej na Wieprzu

3. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

- 1) Zapewnienie powszechnego dostępu do informacji
- 2) Informatyzacja administracji publicznej.
- 3) Edukacja informatyczna społeczeństwa (głównie poprzez szkoły).

4. Poprawa stanu technicznego gminnego zasobu mieszkaniowego oraz budowa nowych budynków komunalnych

- 1) Remonty budynków komunalnych.
- 2) Budowa budynków socjalnych.

5. Poprawa bezpieczeństwa zbiorowego i osobistego mieszkańców

- 1) Utrzymanie ochotniczych straży pożarnych, wzbogacenie ich wyposażenia oraz sukcesywna wymiana taboru.
- 2) Zabezpieczenie odpowiedniej ilości i stanu technicznego hydrantów przeciwpożarowych.
- 3) Współpraca z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej.
- 4) Współpraca z Policją – utrzymanie placówki Policji w Ulężu.
- 5) Prowadzenie akcji prewencyjnych i w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

6. Przeciwdziałanie patologii i wykluczeniu społecznemu

- 1) Ułatwianie dostępności do obiektów i miejsc użyteczności publicznej osobom niepełnosprawnym.
- 2) Utworzenie domu pomocy społecznej na bazie obiektu po GS lub lecznicy weterynaryjnej.
- 3) Nadzór nad ośrodkiem dla bezdomnych „Słoneczny” w Podlodowie.
- 4) Wyrównywanie szans rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży na wszystkich szczeblach edukacji.
- 5) Przeciwdziałanie uzależnieniom zgodnie z uchwalonymi przez gminę programami.
- 6) Promowanie zdrowego trybu życia i aktywnego wypoczynku.

3.3. Priorytet 3: Zrównoważony rozwój środowiska

1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy

- 1) Dokończenie wodociągowania gminy (Podlodówka).
- 2) Modernizacja istniejących ujęć i stacji uzdatniania wody.
- 3) Wymiana istniejącej sieci wodociągowej;
- 4) Budowa oczyszczalni ścieków.

- 5) Budowa sieci kanalizacyjnej dla miejscowości Uleż, Sobieszyn, Drażgów, Żabianka, Białki.
- 6) Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach budownictwa rozproszonego.
- 7) Zakup samochodu do wywozu nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych.

2. Uporządkowanie gospodarki odpadami

- 1) Opracowanie i wdrożenie planu gospodarki odpadami.
- 2) Prowadzenie przez gminę zorganizowanego odbioru śmieci z gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych.
- 3) Wprowadzenie segregacji odpadów komunalnych.
- 4) Prawidłowe wykorzystywanie gminnego wysypiska śmieci do czasu zakończenia jego eksploatacji.
- 5) Rekultywacja gminnego wysypiska śmieci po zakończeniu jego eksploatacji.
- 6) Zorganizowanie gminnego punktu zbiórki odpadów.
- 7) Wymiana pokryć dachowych z azbestu.

3. Poprawa stopnia lesistości i systemu zieleni urządzonej

- 1) Renowacja istniejących parków przypałacowych;
- 2) Zalesianie terenów przewidzianych w planie zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 3) Zakładanie i odnowa drzewostanu przy drogach

4. Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy

- 1) Organizowanie różnego rodzaju akcji rozwijających świadomość ekologiczną (festyny, konkursy) głównie wśród młodzieży szkolnej.
- 2) Promowanie i nagradzanie firm i gospodarstw rolnych działających ekologicznie.

5. Wprowadzanie ekologicznych źródeł ogrzewania.

6. Ochrona cennych walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

3.4. Priorytet 4: Zrównoważony rozwój przestrzenny i instytucjonalny.

1. Zachowanie lokalizacji obszarów rolniczych, leśnych, produkcyjnych, usługowych, mieszkaniowych i rekreacyjno-sportowych

- 1) Działania na rzecz przygotowania przez gminę obszarów pod realizację określonych zadań wynikających z planu zagospodarowania przestrzennego - inwestycje (wykup terenów, doprowadzenie infrastruktury technicznej).
- 2) Stała analiza miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy i jego aktualizowanie.

2. Rozwijanie poziomu zarządzania gminą

- 1) Analiza sposobu zarządzania gminą i wdrożenie nowych rozwiązań.
- 2) Pozyskiwanie wyspecjalizowanej kadry.
- 3) Doskonalenie umiejętności pozyskiwania środków pomocowych.
- 4) Budowa zintegrowanego systemu informatycznego Urzędu Gminy i jego jednostek

3. Uzyskanie wielosektorowego wsparcia dla działań władz gminnych

- 1) Konsultowanie działań ze społecznością gminną (zebrania, komunikaty na tablicach ogłoszeń, informacja w prasie lokalnej i na stronie internetowej)
- 2) Wspieranie inicjatyw mieszkańców.

- 3) Kształtowanie poczucia więzi lokalnej mieszkańców.
- 4) Utworzenie w Radzie Komisji do spraw rozwoju regionalnego lub powierzenie Komisji Budżetu i Finansów.
- 5) Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi.

4. Priorytety ZPORR

Niektóre z zadań określonych w niniejszym Planie mogą być osiągnięte przy pomocy wsparcia finansowego funduszy strukturalnych, a w szczególności w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR).

Celem ZPORR jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Gmina może przede wszystkim korzystać z dofinansowania na zadania związane z budową i modernizacją infrastruktury technicznej w ramach Działania 3.1. *Obszary wiejskie* oraz na rozbudowę infrastruktury społecznej w ramach działania 3.5. *Infrastruktura społeczna*. Zakłada się, że środki z ZPORR będą podstawą do dynamiczniejszego rozwoju gminy po wejściu Polski do Unii Europejskiej.

Opis priorytetów i działań ZPORR.

Priorytet 1: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów.

Działanie 1.1. Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego.

Poddziałanie 1.1.1. Infrastruktura drogowa.

Poddziałanie 1.1.2. Infrastruktura transportu publicznego.

Działanie 1.2. Infrastruktura ochrony środowiska.

Działanie 1.3. Regionalna infrastruktura społeczna.

Poddziałanie 1.3.1 – Regionalna infrastruktura edukacyjna.

Poddziałanie 1.3.2 – Regionalna infrastruktura ochrony zdrowia.

Działanie 1.4. Rozwój turystyki i kultury.

Działanie 1.5. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego.

Działanie 1.6. Rozwój transportu publicznego w aglomeracjach.

Priorytet 2: Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich.

Działanie 2.1. Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie.

Działanie 2.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne.

Działanie 2.3. Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa.

Działanie 2.4. Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.

Działanie 2.5. Promocja przedsiębiorczości.

Działanie 2.6. Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy.

Priorytet 3. Rozwój lokalny.

Działanie 3.1. Obszary wiejskie.

Działanie 3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji.

Działanie 3.3. Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne.

Poddziałanie 3.3.1. Rewitalizacja obszarów miejskich.

Poddziałanie 3.3.2. Rewitalizacja obszarów po-przemysłowych i powojennych.

Działanie 3.4. Mikroprzedsiębiorstwa.

Działanie 3.5. Lokalna infrastruktura społeczna.

Poddziałanie 3.5.1 – Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa.

Poddziałanie 3.5.2 - Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia.

Priorytet 4. Pomoc techniczna.

Działanie 4.1. Wsparcie procesu wdrażania ZPORR – wydatki limitowane.

Działanie 4.2. Wsparcie procesu wdrażania ZPORR – wydatki Nielimitowane.

Działanie 4.3. Działania informacyjne i promocyjne.

5. Rodzaje projektów kwalifikujących się do dofinansowania w ramach Działania 3.1. Obszary wiejskie ZPORR.

✚ Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków

- sieci kanalizacyjne,
- sieci kanalizacji deszczowej,
- oczyszczalnie ścieków,
- inne urządzenia do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków.

✚ Budowa lub modernizacja urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody

- sieci wodociągowe,
- ujęcia wody (w tym ochrona ujęć i źródeł wody pitnej),
- urządzenia służące do gromadzenia, przechowywania i uzdatniania wody,
- urządzenia regulujące ciśnienie wody.

✚ Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

- budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń do produkcji i przesyłu energii ze źródeł odnawialnych (energia, wiatrowa, wodna, kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne, energia uzyskiwana z wykorzystania biomasy i inne).

✚ Poprawa jakości powietrza

- modernizacja i rozbudowa systemów ciepłowniczych i wyposażenie ich w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza,
- przekształcenie istniejących systemów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej w systemy bardziej przyjazne dla środowiska, w szczególności ograniczenie "niskiej emisji".

✚ Gospodarka odpadami

- budowa, modernizacja, rekultywacja lub likwidacja składowisk odpadów (w tym rekultywacja bądź likwidacja składowisk odpadów niebezpiecznych),
- budowa lub modernizacja miejsc utylizacji opakowań i nieużytych środków ochrony roślin
- likwidacja dzikich wysypisk,
- kompleksowe systemy zagospodarowania odpadów na poziomie lokalnym, obejmujące m.in. odbiór posegregowanych odpadów od mieszkańców, odzyskiwanie surowców wtórnych, recykling, kompostowanie odpadów organicznych, itp.

✚ Przeciwdziałanie powodziom

- regulacja cieków wodnych (pogłębianie, zapory, stabilizacja brzegów, prace remontowe w korytach rzecznych, itd.), która poprawia bilans wodny i uwzględnia potrzebę ochrony przyrody,

- tworzenie polderów (włączając wykorzystanie naturalnych sposobów przeciwdziałania powodzi, takich jak obsadzanie roślinnością, zalesianie) oraz odtwarzanie naturalnych terenów zalewowych,
- budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych wraz z drogami dojazdowymi,
- budowa i modernizacja małych zbiorników retencyjnych i stopni wodnych w ramach tzw. „małej retencji”.

✚ Budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym

- drogi powiatowe i gminne,
- lokalne obiekty mostowe (mosty i wiadukty) na drogach gminnych i powiatowych,
- drogi w granicach administracyjnych miejscowości i miast do 20 tys. mieszkańców ,
- towarzysząca infrastruktura drogowa.

✚ Kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje

- projekty kompleksowego uzbrojenia terenu przeznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje, z wyłączeniem terenów pod inwestycje mieszkaniowe – uzbrojenie związane z dostarczeniem podstawowych mediów – kanalizacji, wodociągu, instalacji elektrycznych, gazowych oraz dróg wewnętrznych itp.

✚ Budowa lub modernizacja lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej

- infrastruktura służąca rozwojowi aktywnych form turystyki,
- infrastruktura noclegowa, gastronomiczna, informacyjno-recepcyjna i inna infrastruktura turystyczna ,
- systemy informacji kulturalnej i turystycznej,
- infrastruktura kultury (zaplecze kulturalne i rozrywkowe – sale koncertowe i wystawowe, amfiteatry, itp.),
- projekty polegające na restauracji i rewitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego,
- systemy zabezpieczeń obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń (np. pożary, włamania, itp.),
- projekty inwestycyjne gmin uzdrowiskowych związane z rozwojem funkcji leczniczo-wypoczynkowych.

Podobny zakres projektów może być realizowany w ramach Działania 3.2 – Obszary restrukturyzowane, do których jest zaliczony powiat rycki.

6. Rodzaje projektów kwalifikujących się do dofinansowania w ramach poddziałania 3.5.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa ZPORR.

Realizowane w ramach poddziałania projekty obejmują m.in.:

- ✚ Budowę nowych i przebudowę, rozbudowę istniejących obiektów dydaktycznych (w szczególności budynków szkolnych, przedszkolnych, laboratoriów dydaktycznych, sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach ponadgimnazjalnych).
- ✚ Budowę nowych i przebudowę, rozbudowę istniejących bibliotek.
- ✚ Budowę nowych i przebudowę, rozbudowę istniejących obiektów sportowych (w szczególności sal gimnastycznych, basenów, boisk sportowych, stadionów, hal sportowych).
- ✚ Budowę nowych i przebudowę, rozbudowę istniejących obiektów infrastruktury społeczno – edukacyjnej (w szczególności burs, internatów, stołówek).
- ✚ Budowę, rozbudowę i przebudowę infrastruktury technicznej i sanitarnej.
- ✚ Wyposażenie obiektów sportowych, dydaktycznych i społeczno-edukacyjnych.

- ✚ Zagospodarowanie otoczenia obiektów wyłącznie w przypadku realizacji ww. projektów realizowanych w ramach poddziałania.

7. Lista zadań inwestycyjnych, do zrealizowania według hierarchii ważności.

Niniejszy rozdział przedstawia listę zadań do realizacji, które mogą wpłynąć na poprawę sytuacji gospodarczej gminy, obejmującą zarówno zadania, których realizacja należy bezpośrednio do kompetencji Gminy, jak i zadania należące do innych instytucji (samorząd powiatowy i wojewódzki, administracja rządowa, przedsiębiorstwa, itp.). Dla przedsięwzięć nie należących do zadań Gminy rolą organów Gminy jest inspirowanie, pomoc,). Przedstawione są one w kolejności uwzględniającą ich ważność. Należy jednak zaznaczyć, że wszystkie te zadania są niezbędne do realizacji, a różnica potrzeby zadania na pozycji pierwszej i ostatniej jest minimalna.

1. Zagospodarowanie wolnych nieruchomości na terenie gminy na potrzeby produkcji, usług, handlu – stworzenie miejsc pracy. Realizacja we współdziałaniu Gminy, właścicieli nieruchomości, podmiotów gospodarczych.
2. Modernizacja dróg krajowych Nr 17 i Nr 48 z wyodrębnieniem miejsc obsługi ruchu drogowego (stacje benzynowe, parkingi, motele) – realizacja przez GDDKiA.
3. Modernizacja dróg powiatowych:
 - 1) Ciąg drogowy: droga krajowa Nr 17 – Sarny – Uleź – Sobieszyn – Drażgów
 - 2) Ciąg drogowy: Sobieszyn – droga krajowa Nr 48.
 - 3) Ciąg drogowy: Droga krajowa Nr 48 – Wólka Sobieszyńska- Lendo Ruskie.
 - 4) Ciąg drogowy: Droga krajowa Nr 48 – Zosin – Grabowce - Nowodwór
 - 5) Ciąg drogowy: Białki Dolne – droga krajowa Nr 48.
 - 6) Ciąg drogowy: Droga krajowa Nr 48 – Podlodów – Podlodówka – Lendo Ruskie.
 - 7) Droga do Zespołu Szkół im. hr. Kickiego w Sobieszynie-Brzozowej.
Realizacja we współdziałaniu Powiatu i Gminy.
4. Budowa i modernizacja dróg gminnych:
 - 1) Ciąg drogowy: Drażgów – Uleź – Żabianka.
 - 2) Droga w Sarnach.
 - 3) Droga Sobieszyn - Ławeczne.
 - 4) Droga w Zosinie (przez wieś w stronę lotniska).
 - 5) Droga w Sobieszynie (koło cmentarza).
 - 6) Droga w Korzeniowie – Miłoszach (przez las do Sierskowoli).
 - 7) Droga w Podlodówce.
 - 8) Droga w Żabiance (do drogi krajowej Nr 48)
 - 9) Droga Drażgów – Uleź – Zosin.
 - 10) Droga w Uleżu (koło buchy).
 - 11) Droga w Korzeniowie (łąki).
 - 12) Droga Sobieszyn – Drażgów (wzdłuż stawów).
 - 13) Droga w Białkach Dolnych (łąki).
 - 14) Droga w Białkach Górnych (łąki).
 - 15) Droga w Uleżu (koło p. Kozłowicza).
 - 16) Droga w Sobieszynie (do p. Siepkowskich).
 - 17) Droga Zosin – Grabowce Dolne – Brzozowa- Wólka Sobieszyńska.
 - 18) Droga w Sobieszynie (od Gospodarstwa w kierunku na Podlodów).
 - 19) Droga w Sobieszynie (od posesji p. Naczasa do drogi powiatowej Sobieszyn – Drażgów).
Realizacja przez Gminę.

5. Budowa wodociągu w Podlodówce łącznie z nową studnią.
Realizacja przez Gminę.
6. Modernizacja placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę:
 - 1) Wymiana kotłowni węglowych na olejowe oraz wymiana instalacji centralnego ogrzewania w Zespole Szkół w Sobieszynie, LO w Sobieszynie i SP Białki Dolne.
 - 2) Docieplenie budynków oświatowych i remont elewacji.
 - 3) Dokończenie remontu budynku świetlicy szkolnej w Sobieszynie (centralne ogrzewanie i remont wnętrza budynku).
 - 4) Budowa Sali gimnastycznej w SP w Białkach Dolnych.
Realizacja przez Gminę.
7. Utworzenie domu pomocy społecznej z udziałem organizacji pozarządowych (stowarzyszenie, fundacja).
Realizacja z udziałem Gminy i organizacji pozarządowych.
8. Budowa kanalizacji na terenie gminy.
Realizacja przez Gminę.
9. Kompleksowe uzbrojenie terenów przeznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje (Uleż – bazy GS, SUR; były lotniska wojskowe) – podstawowe media jak kanalizacja, wodociąg, energia elektrycznej, gaz, drogi dojazdowe.
Realizacja przez Gminę.
10. Modernizacja ujęć wody w celu poprawy jakości wody.
Realizacja przez Gminę.
11. Wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowych (Uleż).
Realizacja przez Gminę.
12. Modernizacja hydrantów przeciwpożarowych.
Realizacja przez Gminę.
13. Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego (hala sportowa, basen, korty tenisowe) w Sobieszynie.
Realizacja przez Gminę.
14. Budowa boisk sportowych w poszczególnych miejscowościach.
15. Budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego w Sarnach.
Realizacja we współdziałaniu Gminy i inwestora prywatnego.
16. Zagospodarowanie doliny rzeki Świnka na cele sportowo-rekreacyjne (ośrodek wypoczynkowo-rekreacyjny na bazie Zespołu Szkół im. hr. Kickiego w Brzozowej).
Realizacja we współdziałaniu Gminy, Powiatu.
17. Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych.
Realizacja przez Gminę.
18. Informatyzacja instytucji gminnych (sieć komputerowa, wymiana sprzętu).
Realizacja przez Gminę.
19. Rekultywacja wysypiska śmieci po jego zamknięciu.
Realizacja przez Gminę.
20. Organizacja gminnego punktu zbiórki i segregacji odpadów komunalnych.
Realizacja przez Gminę.
21. Doprowadzenie i rozprowadzenie po gminie sieci gazowej.
Realizacja we współdziałaniu Gminy i Zakładu Gazowniczego.

22. Wymiana sieci elektrycznej rozdzielczej napowietrznej na kablową na obszarach o dużej gęstości zabudowy, uzupełnienie oświetlenia ulicznego na obszarach zabudowanych.
Realizacja we współdziałaniu Gminy i Zakładu Energetycznego.
23. Budowa sieci telefonii przewodowej do miejscowości Podlodówka, Lendo Ruskie.
Realizacja we współdziałaniu Gminy i TP S.A.
24. Wymiana przystanków komunikacji publicznej na głównych ciągach komunikacyjnych (droga Nr 17, droga Nr 48, droga Sarny – Ułęż – Sobieszyn – Drażgów).
Realizacja przez Gminę.
25. Wyznaczenie i oznakowanie szlaku turystyczno-rekreacyjnego „Pałace, dworki i parki w dolinie Świnki i Wieprza” (Sobieszyn-Brzozowa – Kania – Lendo Ruskie – Podlodówka – Podlodów – Góra Dębowa – Sobieszyn – Drażgów – Ułęż – Żabianka – Osmolice – Sarny) – budowa ścieżki rowerowej + wyznaczenie pola namiotowego.
Realizacja z udziałem Gminy i Lokalnej Organizacji Turystycznej.
26. Wykonanie i ustawienie tablic informacyjnych o gminie na parkingach przy drogach krajowych.
Realizacja przez Gminę.
27. Renowacja parku i stawów przy pałacu w Ułężu.
Realizacja przez Gminę.

IV. REALIZACJA ZADAŃ i PROJEKTÓW

1. Planowane projekty inwestycyjne na lata 2004 – 2006

1. **Modernizacja drogi powiatowej Sarny – Ułęż – Sobieszyn – Drażgów (Sobieszyn – droga Nr 48)** (drogi powiatowe o numerach 1434L, 1435L, 1436L, 1439L)
 - + długość – 16,1 km
 - + inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
 - + realizacja 2004 – 2005
 - 2004 r. – wykonanie dokumentacji technicznej,
 - 2005 r. - realizacja odcinka: Sarny – Ułęż – Sobieszyn – Drażgów (12,1 km)
 - 2005r. – realizacja odcinka: Sobieszyn – droga Nr 48 (4,0 km)
 - + oczekiwane rezultaty – skrócenie czasu przejazdu, poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, zmniejszenie niekorzystnego oddziaływania na środowisko, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze w związku z uzyskaniem dogodnego połączenia z drogami krajowymi Nr 17 i 48, polepszenie dojazdu do instytucji położonych przy tej drodze (Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, 2 szkoły podstawowe, gimnazjum, liceum ogólnokształcące, 2 kościoły parafialne).
 - + podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Powiat Rycki, Gmina Ułęż.
 - + koszt – 4.275.000 zł
 - + Finansowanie:
 - ZPORR – 3.206.250 zł,
 - budżet państwa – 320.625 zł
 - budżet samorządów (powiat + gmina) – 748.125 zł - dofinansowanie z budżetu gminy 448.125 zł, w tym 2004 r. – 48.125 zł, 2005 r. – 400.000 zł, budżet powiatu 300.000 zł

2. Wymiana kotłowni węglowej na olejową oraz wymiana instalacji centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Sobieszynie

- + inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
- + realizacja 2004 r.
- + oczekiwane rezultaty – poprawa sprawności ogrzewania, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, zmniejszenie kosztów eksploatacji
- + podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż.
- + koszt – 315.000 zł
- + finansowanie
 - budżet gminy – 182.700 zł, w tym kredyt z WFOŚiGW – 145.000 zł
 - PAOW – 132.300 zł

3. Wykonanie ocieplenia i elewacji oraz podłóg w budynku Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Sobieszynie

- + inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
- + realizacja 2004 - 2005 r.
 - 2004 r. – wykonanie dokumentacji
 - 2005 r. – realizacja robót
- + oczekiwane rezultaty – zwiększenie efektywności ogrzewania, poprawa wyglądu estetycznego obiektu, poprawa standardów bhp,
- + podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż.
- + koszt – 440.258zł
- + finansowanie
 - ZPORR – 322.500 zł
 - budżet państwa – 32.250 zł
 - budżet gminy – 85.508 zł

wariant II
budżet gminy - 255.350 zł
PAOW – 184.908 zł

4. Wymiana kotłowni węglowej na olejową oraz wymiana instalacji centralnego ogrzewania w budynku Liceum Ogólnokształcącego w Sobieszynie

- + inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
- + realizacja – 2005 - 2006 r.
 - 2005 r. – przygotowanie dokumentacji
 - 2006 r. – realizacja robót
- + oczekiwane rezultaty – poprawa sprawności ogrzewania, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, zmniejszenie kosztów eksploatacji
- + podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż
- + koszt – 250.000 zł
- + finansowanie
 - ZPORR – 187.500
 - budżet państwa – 18.750 zł
 - budżet gminy – 43.750 zł

5. Dokończenie remontu budynku świetlicy szkolnej w Sobieszynie (centralne ogrzewanie i remont wnętrza budynku).

- + zadanie zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
- + realizacja – 2006 r.
- + oczekiwane rezultaty – zapewnienie właściwych warunków dla pobytu dzieci i młodzieży szkolnej w czasie wolnym, poprawa standardów bhp,

- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż.
- ✚ koszt – 50.000 zł
- ✚ finansowanie – budżet gminy w całości

6. Budowa wodociągu w Podlodówce

- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
- ✚ realizacja – 2004 - 2005 r.
 - 2004 r. - przygotowanie dokumentacji
 - 2005 r. – wykonanie wodociągu
- ✚ oczekiwane rezultaty: podłączenie do wodociągu ok. 20 gospodarstw domowych
- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż, Gmina Jeziorzany
- ✚ koszt – 200.000 zł
- ✚ finansowanie
 - ZPORR – 150.000 zł
 - budżet państwa – 15.000 zł
 - budżet gminy – 35.000 zł

7. Budowa studni głębinowej do zaopatrzenia w wodę wodociągu Podlodówka

- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
- ✚ realizacja – 2004 - 2005 r.
 - 2004 r. - przygotowanie dokumentacji
 - 2005 r. – wykonanie studni
- ✚ oczekiwane rezultaty: możliwość wybudowania wodociągu w Podlodówce
- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż, Gmina Jeziorzany
- ✚ koszt – 100.000 zł
- ✚ finansowanie
 - ZPORR – 75.000 zł
 - budżet państwa – 7.500 zł
 - budżet gminy – 17.500 zł

8. Budowa drogi gminnej w Drażgowie (3,900 km)

- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
- ✚ realizacja – 2004 - 2005 r.
 - 2004 r. - przygotowanie dokumentacji
 - 2005 r. – wykonanie drogi
- ✚ oczekiwane rezultaty: zapewnienie dojazdu do ok. 20 gospodarstw, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze
- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż,
- ✚ koszt – 1.747.500 zł
- ✚ finansowanie
 - ZPORR – 1.310.625 zł
 - budżet państwa – 131.062 zł
 - budżet gminy – 305.813 zł

9. Budowa drogi gminnej w Żabianka – Ułęż (1,533 km)

- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż,
- ✚ realizacja – 2004 r.
- ✚ oczekiwane rezultaty: zapewnienie dojazdu do pól i planowanych terenów rekreacyjnych,
- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż,

✚ koszt – 666.860 zł

✚ finansowanie wariant II

- kontrakt wojewódzki – 433.459 zł SAPARD - 500.145 zł

- budżet gminy – 233.401 zł budżet gminy – 166.715 zł

w przypadku nieujęcia w ww. finansowaniu – zgłoszenie do ZPORR na 2005 r. w połączeniu z drogą w Drażgowie.

10. Budowa drogi gminnej w Sarnach (0,614 km)

✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż,

✚ realizacja – 2004 r.

✚ oczekiwane rezultaty: zapewnienie dojazdu do 8 gospodarstw oraz terenów przeznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze ,

✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż,

✚ koszt – 224.431 zł

✚ finansowanie wariant II

- kontrakt wojewódzki – 161.590 zł SAPARD - 168.323 zł

- budżet gminy – 62.841 zł budżet gminy – 56.108 zł

w przypadku nieujęcia w ww. finansowaniu – zgłoszenie do ZPORR na 2005 r.

11. Droga Sobieszyn – Ławeczne (0,854 km)

✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż,

✚ realizacja – 2004 r.

✚ oczekiwane rezultaty: zapewnienie dojazdu do 12 gospodarstw, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze ,

✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż,

✚ koszt – 341.440 zł

✚ finansowanie wariant II

- kontrakt wojewódzki – 245.836 zł ZPORR - 256.080 zł

- budżet gminy – 95.604 zł budżet państwa – 25.608 zł

budżet gminy – 59.752 zł

w przypadku nieujęcia w ww. finansowaniu – zgłoszenie do ZPORR na 2005 r.

12. Modernizacja drogi w Zosinie przez wieś (0,660 km)

✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż,

✚ realizacja – 2005 r.

✚ oczekiwane rezultaty: poprawa dojazdu do 24 gospodarstw, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze ,

✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż,

✚ koszt – 120.000 zł

✚ finansowanie

- ZPORR – 90.000 zł

- budżet państwa – 9.000 zł

- budżet gminy – 21.000 zł

13. Droga w Sobieszynie k. cmentarza (1,300 km)

✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż,

✚ realizacja – 2006 r.

✚ oczekiwane rezultaty: zapewnienie dojazdu do 11 gospodarstw, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze ,

✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż,

- ✚ koszt – 300.000 zł
- ✚ finansowanie
 - ZPORR – 225.000 zł
 - budżet państwa – 22.500 zł
 - budżet gminy – 52.500 zł

14. Droga w Podlodówce (0,300 km)

- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Uleż,
- ✚ realizacja – 2005 r.
- ✚ oczekiwane rezultaty: zapewnienie dojazdu do 4 gospodarstw, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze ,
- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Uleż,
- ✚ koszt – 30.000 zł
- ✚ finansowanie: budżet gminy – 30.000 zł

15. Droga w Żabiance – do drogi Nr 48 (1,800 km)

- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Uleż,
- ✚ realizacja – 2006 r.
- ✚ oczekiwane rezultaty: zapewnienie dojazdu do 20 gospodarstw, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze, zapewnienie bezpośredniego dojazdu z miejscowości Żabianka do drogi krajowej Nr 48
- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Uleż,
- ✚ koszt – 450.000 zł
- ✚ finansowanie
 - ZPORR – 337.500 zł
 - budżet państwa – 33.750 zł
 - budżet gminy – 78.750 zł

16. Droga w Uleżu k. buchy + chodnik (0,400 km)

- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Uleż,
- ✚ realizacja – 2006 r.
- ✚ oczekiwane rezultaty: poprawa dojazdu do 10 gospodarstw oraz terenów pod działalność gospodarczą, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze,
- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Uleż,
- ✚ koszt – 120.000 zł
- ✚ finansowanie
 - ZPORR – 90.000 zł
 - budżet państwa – 9.000 zł
 - budżet gminy – 21.000 zł

17. Modernizacja drogi Drażgów – Uleż - Zosin (2,5 km)

- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Uleż,
- ✚ realizacja – 2006 r.
- ✚ oczekiwane rezultaty: poprawa dojazdu do gospodarstw, skrócenie czasu przejazdu na kierunku Baranów – Nowodwór, zwiększenie zainteresowania inwestorów terenami położonymi przy drodze,
- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Uleż,
- ✚ koszt – 450.000 zł
- ✚ finansowanie
 - ZPORR – 337.500 zł
 - budżet państwa – 33.750 zł

- budżet gminy – 78.750 zł

18. Modernizacja hydrantów ppoż.

- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż,
- ✚ realizacja – 2005 r.
- ✚ oczekiwane rezultaty: poprawa stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
- ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż,
- ✚ koszt – 30.000 zł
- ✚ finansowanie: budżet gminy – 30.000 zł

19. Budowa kanalizacji sanitarnej – etap I

1. Opracowanie dokumentacji technicznej – 200.000 zł
 2. Adaptacja i uruchomienie istniejącego obiektu oczyszczalni ścieków typu ELJOT w Ułężu , która jest w stanie osiągnąć wymagany efekt oczyszczenia dla ścieków socjalno-bytowych w ilości do $Q = 70 \text{ m}^3$ na dobę. Koszt 100.000 zł.
 3. Budowa kanalizacji grawitacyjnej w miejscowościach Ułęż Górny i Centrum, Żabianka oraz Białki Dolne i Górne – 3.765.042 zł, w kolejności:
 - 1) Ułęż Górny (Centrum) – 40 gospodarstw domowych, długość – 2.080 m, koszt 388.585 zł
 - 2) Ułęż Górny – 70 gospodarstw domowych, długość – 4.070 m, 1 pompownia ścieków, koszt – 772.570 zł,
 - 3) Żabianka - 40 gospodarstw domowych, długość – 4.680 m, 1 pompownia ścieków, koszt – 864.512 zł
 - 4) Białki Dolne Białki Górne - 150 gospodarstw domowych, długość – 9.860 m, 1 pompownia ścieków, koszt – 1.739.375 zł
- ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
 - ✚ realizacja – 2006 - 2008 r.
 - 2006 r. - przygotowanie dokumentacji
 - 2007 r. – adaptacja oczyszczalni ścieków w Ułężu oraz wykonanie sieci kanalizacyjnej w Ułężu i Żabiance,
 - 2008 r. wykonanie kanalizacji w Białkach Górnych i Białkach Dolnych.
 - ✚ oczekiwane rezultaty: przyjęcie ścieków z ok. 200 gospodarstw domowych oraz instytucji (UG, GOK, NZOZ, SUR), objęcie kanalizacją terenów przewidzianych pod działalność gospodarczą, rozszerzenie zakresu możliwej działalności gospodarczej - zwiększenie zainteresowania inwestorów
 - ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż,
 - ✚ koszt – 4.065.042 zł
 - ✚ finansowanie
 - ZPORR – 3.048.781 zł
 - budżet państwa – 304.878 zł
 - budżet gminy – 711.383 zł

20. **Zagospodarowanie doliny rzeki Świnka na cele sportowo-rekreacyjne** (ośrodek wypoczynkowo-rekreacyjny na bazie Zespołu Szkół im. hr. Kickiego w Brzozowej) – dofinansowanie inwestycji powiatu w kwocie 200.000 zł – realizacja w latach 2005 - 2013.

2. Planowane projekty inwestycyjne na lata 2007 – 2013

1. Budowa kanalizacji sanitarnej – etap II

1. Opracowanie dokumentacji – 350.000 zł
2. Budowa oczyszczalni ścieków o zdolności oczyszczania do $Q = 300 \text{ m}^3$ na dobę.
Koszt - 2.000.000 zł
3. Budowa kanalizacji podciśnieniowej w miejscowościach Ułęż Dolny – Sobieszyn – Drażgów – 280 gospodarstw domowych, długość – 29.210 m, 1 przepompownia, koszt – 4.371.860 zł (bez Drażgowa – 3.445.510 zł)
 - ✚ inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ułęż
 - ✚ realizacja – 2006 - 2008 r.
 - 2008 r. - przygotowanie dokumentacji
 - 2009 - 2010 r. – budowa oczyszczalni ścieków
 - 2010 - 2013 r. wykonanie kanalizacji w Sobieszynie, Ułężu Dolnym i Drażgowie .
 - ✚ oczekiwane rezultaty: przyjęcie ścieków z ok. 200 gospodarstw domowych oraz instytucji (szkoły), objęcie kanalizacją terenów przewidzianych pod działalność gospodarczą, rozszerzenie zakresu możliwej działalności gospodarczej - zwiększenie zainteresowania inwestorów
 - ✚ podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Ułęż,
 - ✚ koszt – 6.721.860 zł
 - ✚ finansowanie
 - ZPORR – 5.041.395 zł
 - budżet państwa – 504.139 zł
 - budżet gminy – 1.196.326 zł

2. Modernizacja dróg powiatowych:

- 1) Ciąg drogowy: Droga krajowa Nr 48 – Wólka Sobieżyńska - Lendo Ruskie – Lendo Wielkie (1429L).
- 2) Ciąg drogowy: Droga krajowa Nr 48 – Zosin – Zielony Kąt (1431L) .
- 3) Ciąg drogowy: Białki Dolne – droga krajowa Nr 48 (1428L).
- 4) Ciąg drogowy: Droga krajowa Nr 48 – Podłodów – Podłodówka – Lendo Ruskie (1433L).
- 5) Droga do Zespołu Szkół im. hr. Kickiego w Sobieszynie-Brzozowej.

3. Budowa i modernizacja dróg gminnych:

- 1) Droga w Korzeniowie (łąki) – 1,350 km, 350.000 zł (2007 r.).
- 2) Droga w Sobieszynie (do p. Siepkowskich); wytyczenie i budowa drogi – 0,600 km, 200.000 zł (2007 r.).
- 3) Droga w Korzeniowie – Miłoszach (przez las do Sierskowoli) – 1,000 km, 300.000 zł (2007 r.).
- 4) Droga w Ułężu (koło p. Kozłowicza) – 0,250 km, 40.000 zł (2007 r.).
- 5) Droga Sobieszyn - Drażgów (wzdłuż stawów) – 3,700 km, 1.000.000 zł (2008 - 2010 r.).
- 6) Droga w Białkach Dolnych (łąki) – 1,100 km, 300.000 zł (2009 r.).
- 7) Droga w Białkach Górnych (łąki) – 1,100 km, 250.000 zł (2009 r.).
- 8) Droga Zosin – Grabowce Dolne – Brzozowa – Wólka Sobieżyńska – 3.500 km, 1.000.000 zł (2007 – 2013 r.).
- 9) Droga w Sobieszynie (od Gospodarstwa w kierunku na Podłodów do drogi Nr 48) – 1,500 km, 450.000 zł (2011 r.).

- 10) Droga w Sobieszynie (od posesji p. Naczasa do drogi powiatowej Sobieszyn – Drażgów) – 1,000 km, 300.000 zł (2012 r.).
4. **Modernizacja placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę:**
- 1) Wymiana kotłowni węglowych na olejowe oraz wymiana instalacji centralnego ogrzewania w SP Białki Dolne – 250.000 zł
 - 2) Budowa Sali gimnastycznej w SP w Białkach Dolnych – 1.000.000 zł
5. Utworzenie domu pomocy społecznej z udziałem organizacji pozarządowych (stowarzyszenie, fundacja) – nieodpłatne przekazanie nieruchomości przez Gminę.
6. Kompleksowe uzbrojenie terenów przeznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje (Uleż – bazy GS, SUR; byłe lotniska wojskowe) – podstawowe media jak kanalizacja, wodociąg, energia elektrycznej, gaz, drogi dojazdowe – 300.000 zł.
7. Modernizacja ujęć wody w celu poprawy jakości wody – 200.000 zł.
8. Wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowych (Uleż) – 2007 r. – 500.000 zł.
9. Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego (hala sportowa, basen, korty tenisowe) w Sobieszynie – 3.000.000 zł.
10. Budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego w Sarnach – inwestycja ze środków prywatnych.
11. Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych – 100.000 zł.
12. Informatyzacja instytucji gminnych (sieć komputerowa, wymiana sprzętu) – 100.000 zł.
13. Rekultywacja wysypiska śmieci po jego zamknięciu – 50.000 zł.
14. Organizacja gminnego punktu zbiórki i segregacji odpadów komunalnych – 100.000 zł.
15. Doprowadzenie i rozprowadzenie po gminie sieci gazowej – inwestycja Zakładu Gazowniczego.
16. Wymiana sieci elektrycznej rozdzielczej napowietrznej na kablową na obszarach o dużej gęstości zabudowy, uzupełnienie oświetlenia ulicznego na obszarach zabudowanych.
17. Wymiana przystanków komunikacji publicznej na głównych ciągach komunikacyjnych (droga Nr 17, droga Nr 48, droga Sarny – Uleż – Sobieszyn – Drażgów) – 50.000 zł
18. Przygotowanie szlaku turystyczno-rekreacyjnego „Pałace, dworki i parki w dolinie Świnki i Wieprza” (Sobieszyn-Brzozowa – Kania – Lendo Ruskie – Podlodówka – Podlodów – Góra Dębowa – Sobieszyn – Drażgów – Uleż – Żabianka – Osmolice – Sarny) – budowa ścieżki rowerowej + wyznaczenie pola namiotowego – 300.000 zł
19. Renowacja parku i stawów przy pałacu w Uleżu – 100.000 zł.
20. Wymiana sieci elektrycznej rozdzielczej, napowietrznej na kablową na obszarach o zwartej zabudowie, uzupełnienie oświetlenia ulicznego na obszarach zabudowanych.
21. Budowa sieci telefonii przewodowej do miejscowości Podlodówka, Lendo Ruskie.

Zadania zaplanowane na lata 2007 – 2013 zostaną szczegółowo rozpisane w aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego na kolejne okresy programowania.

V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

Plan Rozwoju Lokalnego jest kontynuacją zadań realizowanych dotychczas przez Gminę w celu zapewnienia jej rozwoju. Również dotychczas Gmina korzystała ze wsparcia finansowego programów przedakcesyjnych oraz innych środków zewnętrznych. Należały do nich między innymi:

- Program SAPARD
- Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
- Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska
- Budżet państwa

Wsparcie dotyczyło przede wszystkim rozbudowy inwestycji drogowych oraz bazy oświatowej na terenie gminy.

Najważniejsze zadania realizowane w Gminie Ulęż w latach 2002 – 2004 :

Lp.	Nazwa zadania	Wartość zadania	Gmina	Budżet państwa	SAPARD	PAOW	Opis zadania
1	Budowa drogi w Sobieszynie	422.000	112.387		309.613		2,351 km nawierzchni asfaltowej
2	Budowa drogi w m. Korzeniów-Miłosze	158.140	158.140				1,170 km nawierzchni asfaltowej
3	Modernizacja drogi w Korzeniowie	190.446	190.446				1,442 km nawierzchni asfaltowej 740
4	Budowa drogi w Zosinie	137.509	137.509				1,054 km nawierzchni asfaltowej
5	Budowa drogi Sarny - Sierskowola	144.236	144.236				1,050 km nawierzchni asfaltowej
6	Modernizacja kotłowni i sieci c.o. w budynku SP i Gimnazjum w Sobieszynie	315.000	214.200			132.300	wymiana kotłowni węglowej na olejową, wymiana sieci c.o.
7	Wymiana okien i drzwi w budynku SP i Gimnazjum w Sobieszynie	111.758	111.758				Wymiana okien na plastikowe oraz drzwi
8	Remont dachu na budynku LO	199.317		99.548			
9	Remont świetlicy Gimnazjum w Sobieszynie	100.718	60.431			40.287	Wymiana pokrycia dachowego oraz elewacji zewnętrznej budynku
10	Wyposażenie świetlicy Gimnazjum w Sobieszynie	24.299	14.580			9.719	2 telewizory, wideo, sprzęt nagłaśniający, meble
11	Utworzenie pracowni komputerowych w LO, Gimnazjum i SP w Sobieszynie			X			

Przedstawione w projekcie Planu Rozwoju Lokalnego działania wiążą się również z działaniami prowadzonymi przez inne podmioty na terenie gminy, takimi jak:

- modernizacja drogi krajowej Nr 48 realizowanej przez GDDKiA (od 2004 r. na terenie gminy Ulęż),
- modernizacja dróg powiatowych realizowana wspólnie przez gminę i powiat rycki.

VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Oczekuje się, że realizacja Planu rozwoju lokalnego Gminy Ulęż w latach 2004 – 2006 będzie stanowić znaczący krok w realizacji celu strategicznego, jakim jest „Wzmocnienie potencjału rozwojowego gminy Ulęż i wzrost poziomu życia jej mieszkańców”.

Zakłada się, że w wyniku realizacji Planu nastąpi:

- Wzrost liczby podmiotów gospodarczych,
- Wzrost zatrudnienia w podmiotach gospodarczych,
- Utrzymanie miejsc pracy w funkcjonujących zakładach produkcyjno-usługowych.
- Zmniejszenie stopy bezrobocia,
- Wzrost liczby miejsc pracy,
- Wzrost liczby inwestorów zewnętrznych,
- Wzrost długości ulepszonych dróg publicznych na terenie gminy,
- Poprawa stanu bazy oświatowej,
- Skrócenie czasu podróży,
- Dokończenie wodociągowania Gminy,
- Rozpoczęcie procesu kompleksowej kanalizacji gminy.

Przy założeniu pełnej realizacji zadań określonych w rozdziale IV „Realizacja zadań i projektów” na lata 2004 – 2006 wartości poszczególnych wskaźników przedstawiałyby się następująco:

1. Wskaźniki produktu:

- Długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg – 27,3 km, w tym:
 - długość zmodernizowanych dróg powiatowych – 16,1 km (40,9% dróg powiatowych);
 - długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg gminnych o nawierzchni bitumicznej – 11,2 km (32,0% ogółu dróg gminnych)
- Długość wybudowanej sieci wodociągowej – 2 km.
- Liczba zmodernizowanych systemów ciepłowniczych – 2.
- Liczba wyremontowanych obiektów oświatowych – 2.
- Liczba nowo uruchomionych oczyszczalni ścieków – 1. Wydajność oczyszczalni – 70 m³ na dobę.
- Długość nowej sieci kanalizacyjnej – 20.690 m.

2. Wskaźniki rezultatu:

- Liczba gospodarstw, które uzyskały dostęp do nowowybudowanych i zmodernizowanych dróg – 500.
- Liczba podmiotów gospodarczych, których siedziby uzyskały dostęp do nowowybudowanych bądź zmodernizowanych dróg - 30.
- Liczba gospodarstw domowych podłączonych do nowej sieci wodociągowej – minimum 20.
- Przyrost długości sieci wodociągowej z 47,0 do 49,0 km (4,2%).
- Przejęcie oczyszczania ścieków w wielkości ok. 60 m³ na dobę.
- Liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej – 150.
- Liczba podmiotów gospodarczych i instytucji podłączonych do sieci kanalizacyjnej – 20.
- Powierzchnia terenów inwestycyjnych objętych działaniem sieci kanalizacyjnej – 5 ha.

3. Wskaźniki oddziaływania:

- Liczba pojazdów korzystających z nowowybudowanych dróg – ok. 8.500 miesięcznie.

- Liczba nowych podmiotów gospodarczych - 5
- Liczba nowych miejsc pracy – 20.
- Liczba utrzymanych miejsc pracy – 15.
- Liczba pracujących w obszarze oddziaływania – 180.

Przyjęte wyżej oczekiwane wskaźniki osiągnąć Planu Rozwoju Lokalnego są wskaźnikami optymistycznymi przy założeniu realizacji wszystkich zamierzeń ujętych w Planie. Należy jednak liczyć się z tym, że nie wszystkie zamierzenia da się zrealizować.

Należy przyjąć, że oczekiwania zostaną spełnione, jeżeli zamierzenia określone w Planie zostaną zrealizowane w 50%.

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006 I NA NASTĘPNE PLANOWANE LATA.

1. Uwagi ogólne.

Niniejszy rozdział przedstawia zasady finansowania projektów i zadań inwestycyjnych wymienionych w rozdziale III. Zgodnie z przyjętymi założeniami projekty zakwalifikowane do dofinansowania z ZPORR mogą być dofinansowane w wysokości do 75% środków publicznych przewidzianych na realizację zadania. W przypadku inwestycji i zadań prowadzonych przez gminę zadania są w całości finansowane ze środków publicznych. W związku z tym praktycznie dofinansowanie z ZPORR obejmuje 75% wartości zadania. Ponadto zadanie zakwalifikowane do ZPORR uzyskuje dotację z budżetu państwa w wysokości 10% dofinansowania z ZPORR. Przy takim finansowaniu środki własne gminy na dane zadanie wynosić będą ok. 17,5% jego wartości.

W budżecie muszą być jednak zabezpieczone środki na całość zadania w roku budżetowym ponieważ dofinansowanie z ZPORR następuje na zasadzie refundacji już poniesionych (opłaconych wydatków), a procedura jest kilkumiesięczna..

W związku z powyższym, przynajmniej przy finansowaniu pierwszych inwestycji, konieczne będzie posiłkowanie się kredytem w celu zapewnienia możliwości opłacenia należności.

Analizując budżety gminy i biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bieżącego funkcjonowania Gminy, przyjęto, że na zadanie inwestycyjne będzie przeznaczane corocznie ok. 1.000.000 zł, a więc nieco ponad 15% wydatków budżetu. Wydaje się, że jest to założenie realne.

Przedstawione w tym rozdziale plan finansowy przyjęto na podstawie cen i kosztów roku 2004 i będą one odpowiednio modyfikowane w budżetach na poszczególne lata.

2. Plan finansowy na lata 2004 – 2006.

Łączna wartość projektów planowanych do realizacji z udziałem środków gminnych w latach 2004 – 2006 (z ewentualnym przedłużeniem do 2008 r. zgodnie z okresem programowania UE) wynosi **14.175.531 zł**, łącznie z inwestycjami realizowanymi wspólnie z samorządem powiatowym.

Planowane nakłady do poniesienia przez Gminę wynoszą 10.640.531 zł, z tego kwota 3.210.341 zł wydatkowana będzie jako środki własne budżetu gminy, natomiast pozostała pochodzić będzie z funduszy strukturalnych.

Szczegółowy plan finansowy na lata 2004 – 2006 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela Nr 7.1. Plan finansowy projektów inwestycyjnych na lata 2004 – 2006 w ujęciu zadaniowym.

Nazwa zadania	Termin realizacji	Koszt ogółem	w tym						inne
			Śr. własne	Budżet państwa	ZPPOR	PAOW	Kontrakt wojewódzki	SAPARD	
Wymiana kotłowni węglowej na olejową oraz wymiana instalacji centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Sobieszynie	2004 r.	315.000 zł	182.700 zł			132.300 zł			Śr. własne w tym: WFOŚiGW-145.000 zł kredyt
Budowa drogi gminnej w Żabianka-Utleż	2004 r.	666.860 zł	Wariant I 233.401 zł Wariant II 166.715 zł				433.459 zł		
Budowa drogi gminnej w Sarnach	2004 r.	224.431 zł	Wariant I 62.841 zł Wariant II 56.108 zł				161.590 zł		
Budowa drogi Sobieszyn-Ławeczne	2004 r.	341.440 zł	Wariant I 95.604 zł Wariant II 59.752 zł	25.608 zł			245.836 zł		
Wykonanie ocieplenia i elewacji oraz podłóg w budynku Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Sobieszynie	2004-2005 r.	440.258 zł	Wariant I 85.508 zł Wariant II 255.350 zł	32.250 zł					
Budowa wodociągu w Podlodówce	2004-2005 r.	200.000 zł	35.000 zł	15.000 zł		150.000 zł			
Budowa studni głębinowej do zaopatrzenia w wodę wodociągu Podlodówka	2004-2005 r.	100.000 zł	17.500 zł	7.500 zł		75.000 zł			
Budowa drogi gminnej w Drażgowie	2004-2005 r.	1.747.500 zł	305.813 zł	131.062 zł		1.310.625 zł			

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY ULĘŻ

Nazwa zadania	Termin realizacji	Koszt ogółem	w tym						inne
			Śr. własne	Budżet państwa	ZPPOR	PAOW	Kontrakt wojewódzki	SAPARD	
Modernizacja drogi powiatowej Sarny-Uleż-Sobieszyn-Drażgów Sobieszyn-droga Nr 48 drogi powiatowe o numerach 1434L, 1435L, 1436L, 1439L.	2004-2006 r.	4.275.000 zł	748.125 zł	320.625 zł	3.206.250 zł				Śr. własne w tym: Powiat-300.000 zł Gmina-448.125 zł
Modernizacja drogi w Zosinie przez wieś	2005 r.	120.000 zł	21.000 zł	9.000 zł	90.000 zł				
Droga w Podlodówce	2005 r.	30.000 zł	30.000 zł						
Modernizacja hydrantów ppoż.	2005 r.	30.000 zł	30.000 zł						
Wymiana kotłowni węglowej na olejową oraz wymiana instalacji c.o. w budynku Liceum	2005-2006 r.	250.000 zł	43.750 zł	18.750 zł	187.500 zł				
Ogólnokształcącego w Sobieszynie									
Dokończenie remontu budynku świetlicy szkolnej w Sobieszynie (c.o. i remont wnętrza budynku)	2006 r.	50.000 zł	50.000 zł						
Droga w Sobieszynie k. cmentarza	2006 r.	300.000 zł	52.500 zł	22.500 zł	225.000 zł				
Droga w Żabiance – do drogi Nr 48	2006 r.	450.000 zł	78.750 zł	33.750 zł	337.500 zł				
Modernizacja drogi Drażgów – Uleż - Zosin	2006 r.	450.000 zł	78.750 zł	33.750 zł	337.500 zł				
Droga w Uleżu k. buchty + chodnik	2006 r.	120.000 zł	21.000 zł	9.000 zł	90.000 zł				
Budowa kanalizacji sanitarnej	2006-2008 r.	4.065.042 zł	711.383 zł	304.878 zł	3.048.781 zł				
Razem		14.175.531	Wariant I	Wariant I	Wariant I	Wariant I	Wariant I	Wariant I	
			2.883.625	938.065	9.380.656	132.300	840.885	668.468	
			Wariant II	Wariant II	Wariant II	Wariant II	Wariant II	Wariant II	
			2.944.196	931.423	9.314.236	317.208	317.208	668.468	

Tabela 7.2. Plan finansowy projektów inwestycyjnych na lata 2004 – 2006 w rozbiciu na poszczególne lata.

Rok budżetowy/ nazwa zadania	Nakłady ogółem	Gmina	ZPORR	Budżet państwa	PAOW	kontrakt wojewódzki	Suma kontrolna
2004 r.							
Plan nakładów inwestycyjnych z budżetu 2004 r.	1 000 000						
Pomoc finansowa dla powiatu na drogi	40 000	40 000					40 000
Wymiana kotłowni i instalacji c.o w SP Sobieszyn	315 000	182 700			132 300		315 000
Droga Uleż - Żabianka	666 860	233 401				433 459	666 860
Droga w Sarnach	224 431	62 841				161 590	224 431
Droga Sobieszyn - Ławeczne	341 440	95 604				245 836	341 440
Dokumentacje techniczne	150 000	150 000					150 000
Suma wydatków w 2004 r.	1 737 731	764 546	-	-	132 300	840 885	1 737 731
Suma zwrotów z funduszy zewnętrznych	973 185						973 185
Saldo z roku 2004	235 454						
2005 r.							
Plan nakładów inwestycyjnych z budżetu 2005 r.	1 000 000						
Pomoc finansowa dla powiatu na drogi	450 000	450 000					450 000
Elewacja i docieplenie budynku SP Sobieszyn	440 258	255 350			184 908		440 258
Budowa wodociągu w Podlodówce	200 000	35 000	150 000	15 000			200 000
Budowa studni dla wodociągu w Podlodówce	100 000	17 500	75 000	7 500			100 000
Budowa drogi w Drażgowie	1 747 500	305 813	1 310 625	131 063			1 747 500
Modernizacja drogi w Zosinie	120 000	21 000	90 000	9 000			120 000
Droga w Podlodówce	30 000	30 000					30 000
Modernizacja hydrantów ppoż.	30 000	30 000					30 000
Dokumentacje techniczne	100 000	100 000					100 000
Suma wydatków w 2005 r.	3 217 758	1 244 663	1 625 625	162 563	184 908		3 217 758
Suma zwrotów z funduszy zewnętrznych	1 973 096						1 973 096
Saldo z roku 2005	-	244 663					

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY ULĘŻ

Rok budżetowy/ nazwa zadania	Nakłady ogółem	Gmina	ZPORR	Budżet państwa	PAOW	kontrakt wojewódzki	Suma kontrolna
2006 r.							
Plan nakładów inwestycyjnych z budżetu 2006 r.	1 000 000						
Kotłownia i instalacja co w LO	250 000	43 750	187 500	18 750			250 000
Dokończenie remontu świetlicy w Sobieszynie	50 000	50 000					50 000
Droga w Sobieszynie k. Cmentarza	300 000	52 500	225 000	22 500			300 000
Droga Żabianka - droga Nr 48	450 000	78 750	337 500	33 750			450 000
Modernizacja grogi Drażgów – Uleż - Zosin	450 000	78 750	337 500	33 750			450 000
Droga w Uleżu k. Buchty	120 000	21 000	90 000	9 000			120 000
Dokumentacja na kanalizację	200 000	200 000					200 000
Suma wydatków w 2006 r.	1 820 000	524 750	1 177 500	117 750			1 820 000
Suma zwrotów z funduszy zewnętrznych	1 295 250						1 295 250
Saldo z roku 2006	475 250						-
Saldo z lat 2004 - 2006	466 042						-
Suma nakładów w latach 2004 - 2006	6 775 489	2 533 959	2 803 125	280 313	317 208	840 885	6 775 489
2007 r.							
Plan nakładów inwestycyjnych z budżetu 2007 r.	1 000 000						
Budowa kanalizacji ściekowej - etap I	2 125 667	371 992	1 594 250	159 425			2 125 667
Suma zwrotów z funduszy zewnętrznych	1 753 675						1 753 675
Saldo z roku 2007	628 008						
2008 r.							
Plan nakładów inwestycyjnych z budżetu 2008 r.	1 000 000						
Budowa kanalizacji ściekowej - etap I	1 739 375	304 391	1 304 531	130 453			1 739 375
Suma zwrotów z funduszy zewnętrznych	1 434 984						1 434 984
Saldo z roku 2008	695 609						
Saldo z lat 2004 - 2008	1 789 659						
Łączna suma nakładów z budżetu gminy	10 640 531	3 210 341	5 701 907	570 191	317 208	840 885	10 640 531

3. Plan finansowy na lata 2007 – 2013.

Wartość zadań zaplanowanych na kolejny okres programowania unijnego w latach 2007 – 2013, których inwestorem byłaby Gmina, wynosi łącznie ok. 15.000.000 zł.

W związku z tym, że nie są jeszcze znane zasady podziału tych środków nie jest możliwe dokładne planowanie udziału finansowego według poszczególnych źródeł.

Zakłada się tylko, że będą one miały proporcje zbliżone do obowiązujących w latach 2004 – 2006.

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA

1. Uwagi ogólne

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Ułęż wynika z zasad wdrażania pomocy strukturalnej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Gminy korzystające ze środków finansowych funduszy strukturalnych UE są zobowiązane przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 1999 r. Nr 1260/1999 wprowadzającym ogólne przepisy odnośnie funduszy strukturalnych oraz rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że gmina korzystająca z różnych źródeł finansowania będzie musiała sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Dla projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego w ramach ZPORR beneficjent końcowy, którym w przypadku zadań określonych w Planie Rozwoju Lokalnego będzie Gmina jest stroną umowy podpisywanej z Instytucją Pośredniczącą (Urząd Wojewódzki). Do obowiązków Gminy należeć będzie:

- ✓ przygotowanie projektu i złożenie wniosku,
- ✓ zorganizowanie wyboru wykonawcy zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa o zamówieniach publicznych) i podpisanie umowy z wykonawcą projektu,
- ✓ realizacja projektu i jego zakończenie w ustalonym terminie,
- ✓ monitorowanie i raportowanie wdrażania projektu, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi.

Nad prawidłowością wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego nadzór pełnić będą dwa podmioty:

- ✓ Zespół Zarządzający Planem Rozwoju Lokalnego
- ✓ Instytucja Wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego.

2. Zarządzanie Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Ulęż

Funkcję zarządzającą i koordynującą w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego będzie pełnił Zespół Zarządzający Planem. Planuje się, że w skład Zespołu wejdą niektórzy pracownicy Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych, w tym Wójt Gminy, Sekretarz, Skarbnik, inspektor ds. inwestycji, kierownik ZAPOiK, ewentualnie pracownik zatrudniony na nowym stanowisku pracy utworzonym do pozyskiwania środków pomocowych. Zakres zadań Zespołu obejmować będzie między innymi:

- ✓ ustalenie szczegółowych zasad realizacji Planu Rozwoju Lokalnego,
- ✓ zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- ✓ zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi,
- ✓ zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
- ✓ przygotowanie rocznych raportów nt. wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- ✓ przedkładanie rocznych raportów Radzie Gminy oraz wnioskowanie w sprawie ewentualnych zmian w Planie,
- ✓ dokonanie oceny ex-post po zakończeniu realizacji Planu.

Funkcję wdrażającą Plan Rozwoju Lokalnego (Instytucja Wdrażająca) pełnił będzie Urząd Gminy Ulęż. Do jego zadań będzie należało w szczególności:

- ✓ przygotowywanie i składanie wniosków na realizację projektów ujętych w Planie,
- ✓ nadzór nad przepływem środków finansowych związanych z realizacją poszczególnych projektów i całego planu,
- ✓ zapewnienie przestrzegania procedur zamówień publicznych,
- ✓ sporządzenie wniosków o płatności na realizację projektów,
- ✓ sporządzanie sprawozdań finansowych.

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1. Monitoring i ocena realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Zgodnie w wymogami unijnymi wdrażanie programów podlega monitorowaniu. Ma to zapewnić racjonalne, sprawne i efektywne wykorzystanie środków strukturalnych. Monitorowanie będzie polegać na systematycznym zbieraniu danych, raportowaniu i ocenie postępu i efektów realizowanego projektu. Ma ono na celu zapewnienie wczesnego dostrzeżenia ewentualnych nieprawidłowości i zagrożeń w realizacji i wprowadzenia korekt w celu ich wyeliminowania.

W zakresie Planu rozwoju Lokalnego zakłada się dwa rodzaje monitoringu:

- monitoring rzeczowy,
- monitoring finansowy.

Monitoring rzeczowy

Celem monitoringu rzeczowego jest dostarczenie danych obrazujących postęp we wdrażaniu poszczególnych projektów oraz efekty tych projektów.

Rezultaty poszczególnych projektów zostały podzielone na trzy kategorie:

- ✚ **wskaźniki produktu** - odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Liczone są w jednostkach materialnych lub monetarnych (np. długość zbudowanej drogi, długość wybudowanej sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej, wydajność oczyszczalni ścieków, itp.).
- ✚ **wskaźniki rezultatu** – odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z realizacji projektu. Takie wskaźniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba skutecznie przeszkolonych, liczba wypadków drogowych, liczba gospodarstw, które uzyskały dostęp do drogi, itp.) lub finansowych (zwiększenie się środków finansowych sektora prywatnego, zmniejszenie kosztów transportu)
- ✚ **wskaźniki oddziaływania** - odnoszą się do konsekwencji danego projektu wykraczających poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów (np. wpływ projektu na sytuację społeczno-gospodarczą w pewnym okresie od zakończenia jego realizacji, zwiększenie zatrudnienia).

Przy ocenie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego będą stosowane wskaźniki wynikające z dokumentów programowych, odpowiednie dla danego projektu.

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy polegał będzie na ocenie finansowych aspektów realizacji Planu Rozwoju Lokalnego i będzie podstawą do oceny efektywności wydatkowania środków.

Ocenić będzie przede wszystkim:

- zgodność zaangażowania środków finansowych gminy w realizację projektów objętych Planem (kwotowo i procentowo),
- zgodność dofinansowania ze środków unijnych zadań realizowanych w ramach Planu (kwotowo i procentowo),
- zgodność zaangażowania innych środków zewnętrznych z przyjętymi założeniami w Planie (kwotowo i procentowo).

Monitoring prowadzony będzie w ramach każdego realizowanego projektu dla trzech typów wskaźników (produktu, rezultatu i oddziaływania). Po zakończeniu każdego roku budżetowego Zespół Zarządzający Planem przygotowuje i przedstawi radzie Gminy raport zbiorczy dla wszystkich projektów realizowanych w danym roku.

Na koniec obecnego okresu programowania Zespół przygotowuje raport zbiorczy dla wszystkich projektów realizowanych w latach 2004 – 2006.

Zakłada się, że wnioski i doświadczenia wynikające z wdrażania obecnego etapu zostaną wykorzystane przy opracowaniu szczegółowego programu działań w kolejnym okresie programowania (2007 – 2013).

2. Promocja projektów objętych Planem Rozwoju Lokalnego.

Informacje związane z realizacją projektów współfinansowanych z funduszy unijnych będzie na bieżąco przekazywana społeczności gminnej. Czynione to będzie podczas zebrań z mieszkańcami, posiedzeniach rad sołeckich, zebraniach wiejskich, strażackich. Odpowiednie informacje będą również zamieszczane na gminnych tablicach ogłoszeń.

Utrzymywany będzie stały kontakt z mediami lokalnymi i regionalnymi. Przewiduje się umieszczanie informacji we własnych materiałach reklamowych, w prasie lokalnej (powiatowej i wojewódzkiej), w telewizji regionalnej i radiu oraz na własnej stronie internetowej.

Wszystkie materiały związane z wdrażaniem projektów objętych dofinansowaniem z funduszy strukturalnych będą oznaczane zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, w ty, logo Unii oraz ZPORR.

Adresatami akcji promocyjnej będą: mieszkańcy gminy Ulęż i powiatu ryckiego, gminne jednostki organizacyjne, podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowej organizacje zawodowe, media.

Odpowiedzialny za promocję projektów będzie Zespół Zarządzający Planem Rozwoju.

3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Zakłada się, że przy realizacji Planu będzie współdziałanie władz Gminy z podmiotami gospodarczymi z terenu gminy oraz z organizacjami pozarządowymi.

Współpraca została nawiązana już przy opracowywaniu projektu planu. Do Zespołu ds. opracowania Planu zostali powołani przedstawiciele lokalnej przedsiębiorczości, rolników i innych instytucji. Projekt Planu został też poddany konsultacji społecznej.

Planuje się do niektórych inwestycji i działań zaangażować podmioty prywatne i organizacje pozarządowe. Podmiotom tym będą także przedstawiane raporty z realizacji Planu.

X. ZAKOŃCZENIE.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ułęż jest kompleksowym dokumentem przedstawiającym obecną sytuację Gminy, wyznaczającym strategię społeczno-gospodarczą na lata 2004 – 2006 oraz wskazującym planowane działania w latach 2007 – 2013. Szacuje również spodziewane efekty planowanych inwestycji oraz wskazuje kierunki zaangażowania środków z funduszy strukturalnych oraz środków własnych budżetu Gminy.

Założenia Planu są w pełni zgodne ze Strategią Rozwoju Województwa, z założeniami polityki regionalnej kraju oraz z obszarami wsparcia, realizowanymi przez Fundusze Strukturalne i Inicjatywy Wspólnotowe Unii Europejskiej.

Należy oczekiwać, że realizacja Planu w istotny sposób przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy Ułęż oraz przyczyni się do zdynamizowania jej rozwoju.

W opracowaniu wykorzystano dane zawarte w:

- Roczniku statystycznym Województwa Lubelskiego z 2003 r. tom II, wydane przez Urząd Statystyczny w Lublinie.
- Podstawowe informacje ze spisów powszechnych 2002 – Gmina wiejska Ułęż. Urząd Statystyczny w Lublinie. Lublin 2003.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ułęż.
- Ewidencjach i rejestrach prowadzonych przez Urząd Gminy Ułęż.

Opracowanie:

Zespół ds. przygotowania projektu Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Ułęż, powołany uchwałą Nr XVIII/98/2004 Rady Gminy Ułęż z dnia 28 czerwca 2004 r. w składzie: Ryszard Beczek, Małgorzata Grzechnik, Renata Makuch, Ryszard Mysielski, Artur Nowicki, Barbara Pawlak, Stanisław Szczepański, Krzysztof Ślósarz, Marian Wojtachnio, Stanisław Włodarczyk, Zofia Wstawska.